

Sprawozdanie
z działania wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia
na Wydziale Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku
w roku akademickim 2019/2020¹

Za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odpowiedzialne są:

- Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia,
- Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia.

Na posiedzeniu Rady Wydziału NoE UwB w dniu 24 października 2019 r. powołany został Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (na kadencję 2019-2020), którego zadania określa Uchwała nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku *w sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku*. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia tworzą przedstawiciele dwóch kierunków studiów realizowanych na Wydziale, Koordynator Studiów Podyplomowych oraz przedstawiciel studentów.

Na Wydziale Nauk o Edukacji prowadzone są cztery kierunki studiów:

- studia magisterskie jednolite: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, pedagogika specjalna,
- studia pierwszego i drugiego stopnia: pedagogika, praca socjalna

W roku akademickim 2019/2020 studiowało łącznie **1554** studentów, w tym:

- na studiach stacjonarnych: **968**
- na studiach niestacjonarnych: **452**
- liczba słuchaczy studiów podyplomowych: **127**
- studenci ERASMUS+: **1**
- studenci z wymiany międzynarodowej Polska – Chiny: **6**

¹ prezentowane w sprawozdaniu wyniki zostały opracowane na podstawie badań ankietowych, w których uczestniczyli studenci oraz absolwenci Wydziału Nauk o Edukacji UwB

1) Studenci

- a) Ankieta ewaluacyjna - 194 /1420 (13,6%)
- b) Ankieta absolwenta – 131 / 521 (25,1%)
- c) Ankieta oceny studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem:
 - liczba studentów – 738/1494 (49,4%)
 - liczba ankiet – 4979/39095 (12,7%)

1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA ORAZ KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI

Proces monitorowania kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami i doktorantami na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 4 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w *sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku..*

W ramach Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane są prace, które dotyczą *systematycznej analizy i oceny:*

- 1) *pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich*

Na podstawie corocznych sprawozdań składanych przez nauczycieli akademickich w terminach wyznaczonych przez Dziekana odbywa się również ocena kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych. *Karty osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego* zawierają informacje dotyczące kursów, szkoleń, konferencji krajowych i międzynarodowych w których uczestniczył sprawozdawca, ich organizacji, uczestnictwa w kongresach, zjazdach, sympozjach naukowych itp.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich potwierdzone jest przede wszystkim uzyskaniem przez nich tytułu lub stopnia naukowego. W roku akademickim 2019/2020 jeden asystent uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, jeden adiunkt uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Nauczyciele akademicy podnoszą również swoje kwalifikacje podczas realizacji stażów krajowych i zagranicznych. W roku akademickim 2019/2020 naukowy staż krajowy zrealizował jeden pracownik Wydziału.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się również poprzez przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów badawczych. W roku akademickim 2019/2020 zakończony został międzynarodowy projekt FOSTERC (*Fostering Competencies Development in Belarusian Higher Education*). W 2019 roku pracownicy Katedry Historii i

Teorii Wychowania Wydziału Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu w Białymstoku zostali zaproszeni przez Polską Akademię Umiejętności w Krakowie (PAU) do udziału w projekcie: *Słowniki Bibliograficzne Uczonych Polskich* (projekt jest finansowany przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki; okres realizacji projektu: 2019-2023). Realizowany jest również międzynarodowy projekt UwB finansowany przez Narodową Agencję Programu Erasmus+: *Social Professions for Supporting Youth in a European Solidarity Context*, którego koordynatorem jest pracownik WNoE. W 2020 r. na Wydziale jest realizowany Projekt: *Eliminacja barier elementem misji uniwersytetu. Implementacja zasad projektowania uniwersalnego* w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2020-2024, którego koordynatorem jest pracownik WNE.

Pozostałe realizowane projekty: *Białostockie Talenty XXI wieku* (VI i VII edycja); *Kuźnie Kompetencji studentów Uniwersytetu w Białymstoku* (II edycja); *Akademia Trzeciego Wieku* (finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju); *Start-Up Academy* (II edycja).

Ważną rolę w procesie podnoszenia kwalifikacji zawodowych odgrywają również wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w zagranicznych uczelniach w ramach Programu Erasmus+ (2 nauczycieli akademickich).

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się także poprzez wyjazdy na konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym, organizację Wydziałowych konferencji (1) oraz seminariów naukowych (2), a także dzięki uczestnictwu w wykładach i spotkaniach naukowych prowadzonych przez zaproszonych gości z Polski i z zagranicy.

2) *obsady zajęć dydaktycznych przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz imię osoby prowadzące zajęcia ze studentami i doktorantami pod kątem zgodności ich kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych (np. specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami.*

Obsady zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB w porozumieniu z Dziekanem dokonują kierownicy Katedr, Zakładów i Pracowni kierując się kwalifikacjami zawodowymi poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizacją naukową, zainteresowaniami badawczymi, dorobkiem naukowym oraz udokumentowanym doświadczeniem zawodowym.

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB sukcesywnie wzrasta liczba pracowników samodzielnych. Corocznie aktualizowany jest skład kadrowy dla prowadzonych kierunków i poziomów studiów. Odbywa się to w oparciu o przepisy wewnątrzuczelniane i wewnątrzwydziałowe dotyczące monitorowania standardów akademickich w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Uwzględniane są następujące kryteria: stopień lub tytuł naukowy oraz dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów. Systematyczna ocena składu i jakości kadry nauczającej na danym kierunku i poziomie studiów jest jednym z elementów monitorowania standardów akademickich. Analizy i oceny składu i jakości kadry naukowo-dydaktycznej, dokonuje Dziekan we współpracy z prodziekanami w oparciu o karty obciążeń dydaktycznych oraz dorobek naukowy pracowników zatrudnionych na Wydziale.

Obsadę kadrową dla wszystkich kierunków i poziomów kształcenia prowadzonych na Wydziale NoE UwB ustalono przed rozpoczęciem roku akademickiego 2019/2020.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Monitorowanie standardów akademickich na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się zgodnie z wymogami nakładanymi przez przepisy prawa oraz wymogami określonymi przez Rektora UwB i Dziekana Wydziału NoE. Odbywa się ono systematycznie i w sposób prawidłowy. Zalecane jest kontynuowanie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich zwłaszcza w kontekście umiędzynarodowienia oraz zwiększenia liczby efektywnie składanych wniosków o finansowanie projektów badawczych.

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Podjęto działania zmierzające do zwiększenia aktywności naukowej nauczycieli akademickich (np. publikacje w wysoko punktowanych czasopismach), składania wniosków o finansowanie projektów badawczych, motywowania do uzyskiwania stopni i tytułów naukowych.

2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Ocena procesu kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku. W ramach monitorowania i doskonalenia procesu kształcenia dokonano analizy i oceny programu studiów oraz ich realizacji, odpowiednio do specyfiki kształcenia:

1) *zgodności koncepcji kształcenia ze strategią uczelni,*

Koncepcje kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych przez Wydział jest spójny z założeniami dokumentu *Misja i Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2015-2024* ([http://pedagogika.uwb.edu.pl/strefa Wydziału](http://pedagogika.uwb.edu.pl/strefa_Wydzialu)) oraz *Uchwałą nr 1645 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2014 w sprawie Strategii rozwoju Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2014-2024* (<http://uwb.edu.pl/misja-i-strategia-rozwoju-180>).

Koncepcja kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB w pełni wpisuje się zarówno w nadrzędną misję UwB, jak i jej cele strategiczne. W szczególności dotyczy celu związanego z wysoką jakością kształcenia np.:

- powiązanie procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi ,
- zwiększenie zainteresowania studentów z zagranicy odbywaniem części studiów na UwB,
- unowocześnianie infrastruktury dydaktycznej i informatyzacja procesu kształcenia,
- rozwój kształcenia doktorantów,
- współpraca z instytucjami z regionu w zakresie popularyzacji wiedzy.

2) *adekwatności programu studiów do zakładanych efektów uczenia się,*

Koncepcje kształcenia zawierają wszystkie wymagane elementy m.in. moduły kształcenia, przypisane efekty uczenia się itp. Wszystkie kierunki zlokalizowane są w odpowiednich obszarach kształcenia opisanych w Krajowych Ramach Kwalifikacji. Nazwy kierunków studiów, stopnie, profile oraz formy studiów są spójne i współbrzmia z określonymi efektami uczenia się. Koncepcja kształcenia zorientowana jest na wielowymiarowy i wieloaspektowy rozwój człowieka, na jego aktywną współpracę z otoczeniem społecznym. Opis efektów kształcenia uwzględnia wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które student zdobywa w trakcie studiów. Ze względu na interdyscyplinarność koncepcji kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji efekty uczenia się umiejscowione są w kilku dyscyplinach: pedagogice jako dyscyplinie wiodącej, językoznawstwie, informatyce, naukach prawnych, naukach socjologicznych, naukach o kulturze i religii, psychologii, filozofii, naukach o zdrowiu, naukach o komunikacji społecznej i mediach, naukach o zarządzaniu i jakości.

Program studiów wyposaża studenta w elementarną wiedzę oraz praktyczne umiejętności i kompetencje społeczne, przygotowuje absolwentów do podjęcia indywidualnej i grupowej pracy w sektorze edukacji, umożliwia także aplikowanie na studia doktoranckie. Realizowany program studiów w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

3) zgodności programu studiów (w tym form prowadzonych zajęć) z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz dostosowania programu do specyfiki profilu i formy studiów,

Zaplanowane w programie studiów przedmioty, przypisane do nich treści kształcenia oraz dobrane metody dydaktyczne w pełni umożliwiają osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się dla profilu, poziomu i wymogów określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji dla danego poziomu.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są głównie na wykładach z wykorzystaniem metod podających i problemowych, takich jak: wykład z prezentacją multimedialną czy wykład informacyjny. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych realizowane są głównie w czasie ćwiczeń i konwersatoriów za pomocą metod aktywizujących i praktycznych, t.j.: dyskusja, praca samodzielna, praca w grupach, prezentacja multimedialna wykonana przez studenta bądź grupę studentów, analiza przypadków, ćwiczenia na komputerze z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, analiza dokumentów, itp. Szczegółowe metody dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się opisane są w sylabusach przedmiotów. Szczególnie istotne są seminaria dyplomowe, które wraz ze wzrostem samodzielności studenta przybierają kształt indywidualnej relacji między studentem a promotorem, w której metody są tak dobierane, by najpełniej służyły nabywaniu przez studenta umiejętności badawczych. W procesie tym ważne są także indywidualne konsultacje (ustne i pisemne) studenta z promotorem.

Zaproponowane moduły kształcenia odpowiadają specyfice profilu ogólnoakademickiego i pozwalają na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

4) prawidłowości stosowania punktów ECTS,

Analiza programów studiów na kierunkach realizowanych przez Wydział Nauk o Edukacji UwB wskazuje na zgodność zakładanych efektów uczenia się z KRK. Liczba semestrów studiów oraz liczba punktów ECTS są zgodne ze standardami kształcenia. Programy studiów mają właściwie wyodrębnione moduły kształcenia do których właściwie przypisane są efekty uczenia się oraz punkty ECTS uwzględniające odpowiednie elementy nakładu pracy studenta niezbędne do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Opracowane programy studiów umożliwiają studentowi wybór modułów kształcenia. Przypisane są do nich punkty ECTS w wymiarze koniecznym do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów.

Procentowy udział punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów wynosi 50% w każdym z modułów przewidzianych w planie studiów I i II stopnia (stacjonarnych oraz niestacjonarnych). Szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się (w tym w module specjalistycznym przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela).

5) zgodności treści programowych zajęć zawartych w sylabusach z programem studiów,

Dobór treści programowych zawartych w sylabusach zgodny jest z programem studiów i zakładanymi efektami uczenia się. Widoczne jest powiązanie procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi mające swoje odzwierciedlenie we wprowadzeniu w sylabusach przedmiotów odpowiedniego zestawu literatury z badań własnych oraz przeglądu literatury zagranicznej. Dobór treści kształcenia, ale także czas trwania kształcenia dają możliwość studentom na osiągnięcie zaprojektowanych efektów. W sylabusach przedmiotów opisane są ponadto szczegółowe metody dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się.

Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia dokonuje systematycznej oceny programu studiów obejmującej: weryfikację efektów uczenia się na podstawie analizy zawartości sylabusów (ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się), ocen z poszczególnych przedmiotów, prac końcowych oraz prac dyplomowych. Wnioski z oceny programu studiów przekazuje Dziekanowi i Radzie Wydziału w celu doskonalenia tego programu. Ostatni raport z 2017 r. zawierał analizy

rozkładu ocen zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz zawartości sylabusów B realizowanych przedmiotów.

6) *sposobie weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia (np. adekwatności zakresu wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów uczenia się) oraz dostępu studentów i uczestników studiów podyplomowych do informacji na temat stosowanych zasad oceniania,*

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Monitorowanie efektów uczenia się na ocenianym kierunku I i II stopnia odbywa się za pomocą prac etapowych, w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych, oraz prac dyplomowych. W sylabusach przedmiotowych koordynatorzy opracowują metody sprawdzenia efektów uczenia się. W rubryce „Metody i kryteria oceniania” znajdują się m.in.: kolokwium, referat, praca pisemna, projekt (indywidualny i grupowy), egzamin ustny, egzamin pisemny, itp. Nauczyciel akademicki na pierwszych zajęciach omawia sylabus (udostępniony studentom w USOS Web), informując jakiego rodzaju wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabędzie w ramach przedmiotu oraz w jaki sposób będą one weryfikowane, jaka problematyka przewidziana jest do realizacji, w oparciu o jaką literaturę, wymagania konieczne do zaliczenia przedmiotu, nakład pracy studenta i nauczyciela, liczba punktów ECTS, terminy konsultacji. Student może liczyć na wsparcie udzielane w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (m.in. konsultacje mailowe i w siedzibie Wydziału).

Osiągnięcie efektów uczenia się monitorowane jest: 1) przez poszczególnych prowadzących zajęcia, przy okazji a) różnorodnych prac cząstkowych (np. kolokwia, referaty, projekty, itp.), b) obserwowania aktywności studenta oraz sposobu realizacji podejmowanych zadań; c) zaliczeń i egzaminów pisemnych lub ustnych; 2) na zakończenie procesu studiowania (proces dyplomowania). Osiągnięcie efektów uczenia się okresowo monitorowane jest przez Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są dostosowane do rodzaju i formy realizacji danego przedmiotu oraz przypisanych efektów uczenia się. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez

studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce, z tym że przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się z wykorzystaniem narzędzi rekomendowanych przez JM Rektora UwB.

7) *systemu weryfikacji końcowych efektów uczenia się,*

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB obowiązują odpowiednie procedury przyjęte Uchwałą Rady Wydziału NoE UwB. Określają one m.in. terminy składania przez promotorów w dziekanatach wykazu tematów prac dyplomowych studentów ostatniego roku studiów przygotowujących w danym roku akademickim prace magisterskie i licencjackie do ich obrony, tryb zatwierdzania tematów prac dyplomowych, podstawy i tryb dokonywanej oceny samodzielności pracy, wykorzystania jednolitego systemu antyplagiatowego JSA. Tematy prac dyplomowych powinny być adekwatne do kierunku studiów oraz nawiązywać do realizowanej przez studenta specjalności.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- zaliczenie przedmiotów objętych planem studiów i zdanie obowiązujących egzaminów oraz spełnienie innych wymagań przewidzianych planem studiów, a tym samym uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS
- złożenie pracy dyplomowej najpóźniej do końca sesji głównej (Dziekan może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej)
- uzyskanie pozytywnego raportu dotyczącego pracy z programu antyplagiatowego JSA oraz pozytywnych ocen (promotora i recenzenta) z pracy dyplomowej
- zamieszczenie przez studenta pracy w Archiwum Prac Dyplomowych zgodnie z obowiązującymi wymogami.

Proces dyplomowania jest końcowym weryfikatorem efektów uczenia się.

8) *realizacji programu praktyk studenckich w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się.*

Zgodnie ze standardami kształcenia na kierunkach Pedagogika i Praca Socjalna studenci Wydziału Nauk o Edukacji mają możliwość konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce. W roku akademickim 2019/2020 studenci pierwszego stopnia kierunku Pedagogika rozpoczynali praktyki od II roku studiów, natomiast studenci kierunku Praca socjalna odbywali praktyki na III roku. W związku z pandemią koronawirusa, studenci,

którzy nie zdołali zrealizować całości praktyk w trybie stacjonarnym, dokończyli je w trybie zdalnym (dzięki współpracy opiekunów praktyk z Uczelni i Instytucji, bez straty w wymiarze osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się). Praktyki obserwacyjne na kierunku Pedagogika Specjalna (studia 5-letnie magisterskie) ze względu na pandemię i swoją specyfikę zostały przeniesione na następny rok akademicki. Ustalono, że cele, programy i zasady odbywania praktyk zostały właściwie zharmonizowane z pozostałymi elementami procesu kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych na Wydziale. Praktyki studenckie realizowane są zgodnie z Regulaminem Praktyk Wydziału Nauk o Edukacji UwB w instytucjach związanych ze studiowanym kierunkiem. Stosowany jest właściwy system ich kontroli i zaliczenia.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór i weryfikacja miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie są trafnie dobrane, umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Wydział zawarł porozumienia dotyczące współpracy z państwowymi i pozarządowymi instytucjami i organizacjami. Oferta placówek w których studenci Wydziału NoE UwB mogą być realizować praktyki obejmuje ponad 500 podmiotów. Wybór instytucji, w których odbywane są praktyki podyktowany jest specyfiką danego kierunku, co umożliwia zapewnienie realizacji założonych efektów uczenia się.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 września 2016 r. w sprawie *studenckich praktyk zawodowych* ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem nr 5 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2018 r. przeprowadzone zostały anonimowe ankiety oceny praktyk zawodowych. Nie wszyscy studenci realizujący praktyki dokonali ich oceny.

W raportowanym roku akademicki 2019/2020 ocen praktyk dokonało 122 studentów (21,4% realizujących praktyki)². Wyraźnie zwiększył się odsetek studentów oceniających praktyki.

² W prezentacji danych w tabeli 1 i 2 pominięto przypadki gdzie N=1, N=2

Tabela 1. Ocena organizacji i realizacji praktyk

OCENA ORGANIZACJI I REALIZACJI PRAKTYK	Studia stacjonarne					Studia niestacjonarne		
	Pedagogika resocjalizacyjna 2 rok (N=4)	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza 2 rok (N=17)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 2 rok (N=10)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 3rok (N=53)	Praca socjalna (N=4)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 2 rok (N=13)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 3 rok (N=11)	Praca Socjalna 3rok (N=5)
Czy informacje na temat organizacji i przebiegu praktyk zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału NoE UwB były wystarczające?	4,00	3,88	3,90	4,09	4,50	4,21	4,36	4,40
Czy proces kierowania na praktykę prowadzony przez Wydział NoE UwB był dla Pani/Pana zrozumiały?	4,00	4,18	3,50	4,28	4,50	4,07	4,18	4,60
Czy praktyka odbywała się zgodnie z programem i regulaminem praktyk?	4,25	4,76	4,80	4,57	5,00	4,85	5,00	4,60
Czy instytucja przyjmująca zapewniła Pani/Panu opiekę sprawowaną przez osoby z doświadczeniem zawodowym?	4,75	4,88	4,80	4,79	5,00	4,93	5,00	4,80
Czy instytucja przyjmująca na praktykę zapewniła Pani/Panu planowany wymiar godzin realizacji praktyki?	4,25	4,94	4,90	4,72	5,00	5,00	5,00	5,00
Czy przydzielane Pani/Panu w trakcie praktyk zadania były zgodne z programem praktyk?	4,20	4,88	4,70	4,74	5,00	5,00	4,91	4,60

Ocena organizacji i realizacji praktyk przez większość studentów została oceniona dobrze lub bardzo dobrze. Niskie oceny wystawione zostały przez studentów stacjonarnych Pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej w obszarze informacji na temat organizacji i przebiegu praktyk zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału NoE UwB oraz Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w obszarze informacji na temat organizacji i przebiegu praktyk zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału NoE UwB oraz procesu kierowania na praktykę.

Tabela 2. Ocena rezultatów zrealizowanych praktyk

OCENA REZULTATÓW ZREALIZOWANYCH PRAKTYK	Studia stacjonarne					Studia niestacjonarne		
	Pedagogika resocjalizacyjna 2 rok (N=4)	Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza 2 rok (N=17)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 2 rok (N=10)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 3rok (N=53)	Praca socjalna (N=4)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 2 rok (N=13)	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 3 rok (N=11)	Praca Socjalna 3rok (N=5)
Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony ze zrealizowanej praktyki?	3,75	4,65	4,70	4,28	4,75	4,31	4,82	4,60
Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie struktury organizacyjnej instytucji?	4,50	4,71	4,70	4,58	5,00	4,77	5,00	4,80
Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie zasad obiegu dokumentów?	4,25	4,59	4,30	4,33	4,75	4,43	4,82	5,00
Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie przepisów regulujących działanie instytucji?	4,50	4,71	4,30	4,40	4,75	4,64	4,82	4,80
Czy podczas praktyki miał/a Pan/Pani możliwość wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej?	3,50	3,82	4,00	4,42	3,75	4,64	4,27	4,00
Czy zrealizowana praktyka wzmocniła Pani/Pana poczucie kompetencji zawodowych?	4,00	4,29	4,10	4,38	4,50	4,86	4,73	4,00
Czy infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których odbywał(a) Pan/Pani praktykę była właściwa i pozwalała na realizację programu praktyki?	4,50	4,82	4,69	4,74	4,50	4,93	5,00	4,40
Czy podczas realizacji praktyki zwracano uwagę na przestrzeganie zasad etyki i tajemnicy zawodowej?	4,75	4,88	3,90	4,47	4,50	4,77	4,64	4,80

Większość badanych studentów jest zadowolonych ze zrealizowanej praktyki i dobrze lub bardzo dobrze oceniła rezultaty zrealizowanych praktyk. Najniższe oceny dotyczą możliwości wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej w praktyce. Zaznaczyć należy, że w przypadku Pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej (zarówno studentów stacjonarnych jak i zaocznych) ten obszar uzyskał wysokie oceny.

Studenci w większości wpisywali komentarze świadczące o zadowoleniu ze zrealizowanej praktyki np.: „Jestem zadowolona z odbytej praktyki”, „Jestem bardzo zadowolona z przebiegu praktyk w stowarzyszeniu „Droga”. Współpraca z placówką przebiegła pomyślnie, mogłam zdobyć nowe doświadczenie, sprawdzić swoje możliwości. Zawsze mogłam liczyć na pomoc ze strony opiekuna praktyk, miałam styczność z kadrą

profesjonalistów, którzy nauczyli mnie wielu rzeczy. Praktyki przyczyniły się do mojego rozwoju”. Wśród czynników utrudniających realizację praktyki studenci wskazywali przede wszystkim na czynnik epidemii: „Czynnikiem, który skutecznie utrudnił dla mnie realizację praktyki zawodowej był wirus COVID-19”, „Epidemia, przez którą zostały zamknięte placówki”, „Jedynym czynnikiem, który utrudnił realizację praktyki była pandemia koronawirusa. Na szczęście współpracując z opiekunami z uczelni i ze szkoły wszystko udało się ukończyć”.

Podjęte przez Wydział Nauk o Edukacji UwB działania w procesie kształcenia w roku akademickim 2019/2020, w opinii 194 badanych studentów I i II stopnia studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (12,9% uprawnionych) przyniosły następujące rezultaty.

Tabela 3. Ogólna ocena kierunków studiów
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OGÓLNA OCENA KIERUNKU STUDIÓW	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Czy biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia, jest Pan/Pani zadowolony(a) z odbywanych studiów?	18,1	50,5	19,1	7,2	5,1
Czy uważa Pan/Pani, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	10,3	44,3	17,0	22,7	4,7
Czy uważa Pan/Pani, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	7,7	54,1	22,7	11,9	3,6
Czy uważa Pan/Pani, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca?	9,8	29,9	26,3	20,5	13,5
Czy uważa Pan/Pani, że proporcje między zajęciami praktycznymi a teoretycznymi są właściwe?	8,2	24,2	16,0	28,9	22,7
Czy zależałoby Pana/Pani na tym, by intensywność nauki na Pana/Pani kierunku była większa niż obecnie?	9,8	22,2	23,2	33,5	11,3

Otrzymane wyniki wskazują na to, że większość badanych studentów pozytywnie ocenia kierunek studiów. Z odbywanych studiów (zdecydowanie tak i raczej tak) zadowolonych jest 68,6% badanych studentów. Dostępność oraz jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu, jako wystarczającą oceniło 54,6% badanych. W opinii 61,8% badanych studentów sposoby prowadzenia zajęć i metod nauczania są odpowiednie. Oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest

wystarczająca w ocenie 39,7%. Duża jest również grupa studentów (33,5%), którzy nie są zadowoleni z oferty przedmiotów do wyboru. Połowa badanych (51,6%) wskazuje, że proporcje między zajęciami teoretycznymi i praktycznymi są niewłaściwe, wskazując na dominację zajęć teoretycznych. Co trzeciemu z badanych (32,0%) zależy na większej intensywności nauki na kierunku. Prawie połowa badanych (44,8%) twierdzi, że nie odczuwa takiej potrzeby, natomiast co czwarty badany student (23,2%) nie zajmuje w tej kwestii jednoznacznego stanowiska.

Tabela 4. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PROCESU DYDAKTYCZNEGO	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy*
Wykłady	16,5	48,5	28,9	3,6	1,0	1,5
Ćwiczenia i konwersatoria	19,1	52,6	21,1	4,6	1,5	1,1
Seminaria i proseminaria	23,7	17,0	6,3	3,6	1,5	46,9
Przedmioty fakultatywne	7,7	16,5	13,4	2,1	1,5	56,8
Lektoraty	21,1	35,1	21,6	5,2	3,1	12,9
Warsztaty i laboratoria	11,9	34,0	11,9	1,5	0,5	39,2
Praktyki i zajęcia poza Uczelnią	20,6	21,6	11,3	4,6	2,6	39,3
Celowość prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	6,7	30,4	37,6	13,9	7,7	3,7
Indywidualne konsultacje	16,0	43,3	13,9	2,6	0,5	23,7

* Nie dotyczy - oznacza brak tego rodzaju zajęć podczas studiów badanych

Uzyskane wyniki wskazują na to, że spośród form zajęć prowadzonych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB studenci najwyżej (dobrze) ocenili ćwiczenia i konwersatoria (52,6%). Wykłady obowiązkowe zostały ocenione dobrze przez 48,5% badanych. Studenci wysoko cenią sobie również indywidualne konsultacje (43,3%), lektoraty (35,1%) oraz warsztaty i laboratoria (34,0%). Wysoko ocenione zostały również praktyki i zajęcia poza Uczelnią – dobrze 21,6% oraz bardzo dobrze 20,6%. Co czwarty badany student (23,7%) bardzo wysoko ocenia seminaria i proseminaria. Przedmioty fakultatywne oceniane były najczęściej dobrze (16,5%) lub przeciętnie (13,4%). Sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania w najwyższym stopniu ocenia 6,7% badanych studentów, co trzeci (30,4%) ocenia je jako dobre. Najwięcej badanych (37,6%) sensowność przygotowywanych samodzielnie prac ocenia przeciętnie.

Studenci wskazywali również na możliwości zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB. Powtarzają się deklaracje potrzeb:

- zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych,
- zwiększenia liczby godzin praktyk odbywanych w instytucjach,
- zmiany podejścia niektórych nauczycieli do studenta.

Niektórzy studenci twierdzili: „*Wydaję mi się, że jest w miarę dobrze*”, „*Dodać więcej zajęć praktycznych, ponieważ opierając się na samej teorii nie ma możliwości dokładnego zdobycia potrzebnego doświadczenia*”, „*Studia zaoczne zmieniły się w eksternistyczne nieadekwatne do kwoty, którą się płaci*”, „*Dodać więcej praktyki, a mniej teorii, tak żeby móc wiedzę przelożyć na pracę w terenie*”, „*Po pierwsze to zrezygnowanie z zajęć e-learningowych. Niektórzy wykładowcy nie potrafili sprostać zadaniu*”, „*Bardziej życzliwe nastawienie prowadzących do studentów*”.

Problematyka organizacji i jakości procesu kształcenia dyskutowana była wielokrotnie w trakcie posiedzeń Rad Wydziału Nauk o Edukacji UwB:

24.10.2019 r.

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie powołania kierownika studiów podyplomowych
2. Opinia Rady Wydziału w sprawie powołania na kadencję 2019-2020:
 - Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia
 - Wydziałowego Zespołu ds. weryfikacji efektów uczenia się

21.11.2019 r.

1. Uchwała nr 8/2019 Rady Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie powołania Komisji ds. Etyki Badań Naukowych wydziału Nauk o Edukacji
2. Uchwała nr 4/2019 Rady Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie sprawozdania Wydziałowej Komisji ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia za rok akademicki 2018/2019
3. Nowelizacja Regulaminu praktyk zawodowych
4. Nowelizacja Procedur obowiązujących na Wydziale

12.12.2019

1. Nowelizacja Procedur obowiązujących na Wydziale

23.01.2020

1. Zatwierdzenie tematów prac dyplomowych

20.02.2020 r.

1. Wniosek Wydziału w sprawie utworzenia kierunku Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i kierunku Pedagogika resocjalizacyjna – studia licencjackie i magisterskie, stacjonarne i niestacjonarne oraz zatwierdzenie programu studiów na tym kierunku
2. Wniosek Wydziału w sprawie zmian w programie jednolitych studiów magisterskich Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna dla cyklu rozpoczętego w roku akademickim 2019/20 (Dz. U. 2018, poz. 1861; rozdz. 2 § 7.1, pkt. 5)
3. Wniosek Wydziału w sprawie zmian w programie stacjonarnych jednolitych studiów magisterskich na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz Pedagogika specjalna uruchamianych od roku akademickiego 2020/2021
4. Opinia Rady Wydziału dotycząca tematów prac dyplomowych

14.05.2020 r.

1. Zmiany w programach studiów kierunków pedagogika II stopnia, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza I i II stopnia, pedagogika resocjalizacyjna I i II stopnia, praca socjalna I i II stopnia, w związku z realizacją Projektu NCBiR: *Eliminacja barier elementem misji uniwersytetu. Implementacja zasad projektowania uniwersalnego* w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
2. Opinia Rady Wydziału w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2021/2022
3. Zatwierdzenie wykazu olimpiad oraz konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, których laureaci albo finaliści będą otrzymywać maksymalną liczbę punktów w wyniku postępowania rekrutacyjnego na nowo uruchomione kierunki studiów - pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i pedagogika resocjalizacyjna w roku akademickim 2020/2021
4. Zatwierdzenie wykazu olimpiad oraz konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich, których laureaci albo finaliści będą otrzymywać w wyniku postępowania rekrutacyjnego maksymalną liczbę punktów w roku akademickim 2024/2025

25.06.2020

1. Likwidacja Studiów Podyplomowych:
 - Nauczyciel Plastyki
 - Programowanie w Edukacji Wczesnoszkolnej z wykorzystaniem gier strategicznych

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Działania związane z monitorowaniem i doskonaleniem procesu kształcenia w roku akademickim 2019/2020 wskazują na dbałość Wydziału Nauk o Edukacji UwB o jego jakość. Odbywa się ono zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz regulacjami określonymi przez Rektora Uniwersytetu w Białymstoku i Dziekana Wydziału Nauk o Edukacji. Należy dołożyć starań zmierzających do:

- zwiększenia liczby studentów wypełniających ankiety oceniające praktyki
- dopracowania/poszerzenia oferty przedmiotów fakultatywnych (przedmiotów do wyboru) wsłuchując się w stanowisko studentów
- opracowania nowego Raportu przez Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Ucznienia Sie

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Władze dziekańskie dokonały analizy wniosków i postulatów zgłaszanych przez studentów dotyczących możliwości zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB. Przeprowadzono spotkania z opiekunami praktyk ze strony Uczelni. Zmodyfikowano kwestionariusz ankiety pozwalający studentom na ocenę praktyk. Udoskonalono czytelność informacji na temat organizacji i przebiegu praktyk zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału NoE UwB.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Ocena jakości zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 6 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Jest ona dokonywana w oparciu o analizę protokołów hospitacji zajęć oraz analizę wyników ankietowania studentów oceniających jakość zajęć dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Ocena studentów oraz uwagi zawarte w protokołach hospitacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane podczas okresowej oceny pracownika i stanowią jedno z jej kryteriów.

1) analiza protokołów hospitacji zajęć

Zgodnie z § 7 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. kierownicy Katedr, Zakładów i Pracowni lub wyznaczeni przez Dziekana

Wydziału pracownicy samodzielni dokonali hospitacji prowadzonych zajęć przez asystentów, starszych wykładowców i adiunktów. Zgodnie z opracowanym w roku akademickim 2019/2020 harmonogramem hospitacji pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Nauk o Edukacji UwB przeprowadzono 15 hospitacji: 9 hospitacji ćwiczeń oraz 6 hospitacji wykładów. Podkreślić należy, że hospitacje przeprowadzono w semestrze zimowym, a więc wtedy kiedy możliwe było ich rzeczywiste przeprowadzenie. Z analizy protokołów hospitacji wynika, że niemal we wszystkich protokołach hospitacyjnych, zarówno przygotowanie zajęć, ich realizacja oraz kontakt prowadzącego ze studentami zostały ocenione przez hospitujących jako pozytywne oraz wyróżniające. Wobec większości pracowników hospitujący nie zgłosili żadnych uwag. Często wyrażali jednak słowa uznania względem prowadzących np.: *„Bardzo dobrze przeprowadzone zajęcia, przemyślane, przygotowane profesjonalnie”*, *„Klarowny wywód, poparty dobrze przygotowanym zakończeniem ćwiczeń”*, *„Dobrze przemyślana i zrealizowana metodyka małych grup”*, *„Zajęcia zrealizowane z zaangażowaniem osoby prowadzącej i studentów”*.

W zaleceniach wskazywano na potrzebę *„utrzymania wysokiego poziomu merytorycznego i metodycznego zajęć”*, *„Wskazane byłoby stwarzanie więcej okazji do stawiania pytań przez studentów”*, *„Konieczne jest wygospodarowanie czasu na podsumowanie zajęć”*.

Wgląd do protokołów hospitacji zajęć ma Dziekan, osoby upoważnione przez Dziekana, bezpośredni przełożony hospitowanego oraz właściwe komisje oceniające.

2) analiza oceny studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem

Istotnym działaniem prowadzonym w ramach wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia jest monitorowanie opinii studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem. Badania wśród studentów odbyły się zgodnie z § 8 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r., natomiast wśród słuchaczy studiów podyplomowych na zasadach ustalonych przez Radę Wydziału Nauk o Edukacji UwB.

Ankietowanie badanych odbyło się w formie elektronicznej z wykorzystaniem platformy USOS. Badanie było anonimowe i dobrowolne. Wyznaczony przez Dziekana pracownik Pracowni Komputerowej dokonał generowania danych z systemu USOS i ich przygotowania statystycznego. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonał

merytorycznego opracowania wyników badań ankietowych. Szczegółowe wyniki badania są udostępniane pracownikom w systemie USOS tuż po zakończeniu sesji poprawkowej w semestrze zimowym i letnim.

W roku akademickim 2019/2020 w terminie od 05.02.2020r. do 19.07.2020r. przeprowadzono badania ankietowe wśród studentów w zakresie oceny jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB. Udział procentowy i liczbowy ukształtował się w sposób następujący:

Tabela 5. Liczba studentów dokonujących oceny w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem

OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH	Studenci
liczba studentów	738/1494 (49,4%)
liczba ankiet	4979/39095 (12,7%)
liczba ocenionych pracowników	143
liczba ocenionych zajęć	680
liczba komentarzy zajęć	676

Procentowy udział studentów w badaniu w porównaniu z poprzednim rokiem akademickim (2018/2019) utrzymał się na poziomie 49,0%. Spadła natomiast liczba wypełnionych ankiet o 1,8%. Nie badano słuchaczy studiów podyplomowych.

Tabela 6. Ocena studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem

Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Interesujący sposób prowadzenia zajęć	Nastawienie do studenta (szacunek)	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Obiektywność oceniania	Jasność kryteriów zaliczenia	Dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji
4,40	4,46	4,24	4,05	4,35	4,21	4,12	4,29	4,36

Wszystkie składowe pracy nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem ocenione zostały przez studentów wysoko. Najwyżej ocenione zostały punktualność prowadzącego, przygotowanie prowadzącego do zajęć oraz dostępność w trakcie konsultacji. Najniżej został oceniony sposób prowadzenia zajęć oraz obiektywność oceniania.

Prodziekani ds. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dokonują analizy ocen studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem.

Uwagi zawarte w komentarzach dotyczyły wielu kwestii, w tym również ocenianych wymiarów pracy nauczyciela i jego relacji ze studentem.

Charakteryzując osobę wykładowcy badani zwracali uwagę, że *„Pani Doktor to najlepsza promotor. Mogliśmy zawsze liczyć na wsparcie, pomoc i oddanie”, „Najlepszy nauczyciel akademicki. Bardzo sympatyczny, wyrozumiały i dostrzega plusy w najmniejszych szczegółach. W miły i przyjemny sposób prowadzi ćwiczenia”, „Prowadzący wyrozumiały i otwarty na studenta”.*

Wysoko ocenianym wymiarem pracy nauczyciela akademickiego jest przygotowanie prowadzącego do zajęć. *„Przygotowanie do zajęć na wysokim poziomie, zapał do pracy ogromny”, „Zajęcia z Panią Doktor były zawsze na bardzo wysokim poziomie”, „Jedyny taki prowadzący, który jest idealnie przygotowany i zorganizowany na KAŻDYCH zajęciach”, „Zawsze przygotowany, zachęcał nas do stosowania zdobytej wiedzy w praktyce poprzez rozwiązywanie przykładowych zadań”, „Zawsze przygotowana do zajęć, w niestandardowy, ciekawy i interesujący sposób przekazuje treści i zachęca do twórczego myślenia”.*

Badani wyrażali w swoich komentarzach opinie na temat punktualności prowadzących: *„Rzetelny, punktualny, pobudza do myślenia”, „Zajęcia zawsze zaczynały się punktualnie”, „Zawsze punktualna, uśmiechnięta”.*

Badani podkreślali też znaczenia klarowności wykładanego materiału: *„Treści, które były przekazywane w czasie zajęć były zawsze bardzo klarowne i przedstawione w interesujący, skłaniający do rozmyślań sposób”, „Przedstawiony podczas zajęć materiał jest ciekawy, klarowny. Prezentacje nie są przeładowane nadmiernie treściami”, „Materiał został przekazany w klarowny sposób, wszystko było zrozumiałe. Nie mam zastrzeżeń”, „Pani doktor w sposób jasny i klarowny dzieli się posiadaną wiedzą”.*

Interesujący sposób prowadzenia zajęć w opinii badanych stanowi ważny element jakości efektywności zajęć dydaktycznych: *„Każde zajęcia były bardzo ciekawe, prowadząca była zawsze przygotowana, punktualna i uśmiechnięta”, „Ciekawy sposób prowadzenia zajęć, bez podawania gotowej wiedzy, a debaty, pracy w grupach, a nawet powtórzenie wiadomości w formie ruchowej”, „Zajęcia prowadzone interesująco, wiele zapamiętałam. W przyjemny sposób przekazana wiedzą”, „W bardzo interesujący sposób*

przedstawiał treści teoretyczne, ale również wprowadzał metodę pracy w grupach co skutkowało efektywną pracą studentów”.

Nastawienie do studenta (szacunek) jest istotnym wymiarem relacji edukacyjnej. *„Pani doktor to osoba o bardzo pozytywnym nastawieniu do studenta, która traktuje z szacunkiem każdego uczestnika zajęć”, „Zapamiętała wszystkie imiona, przez co na zajęciach czułyśmy się docenione i w końcu ważne”, „Jedynе zajęcia na których czułam się dobrze, nie wstydziłam się mówić ponieważ każda odpowiedź była niekrytykowana”, „Pan Doktor z chęcią rozmawiał ze studentami, słuchał naszych wypowiedzi i zawsze doceniał zaangażowanie studentów”.*

Inspirowanie do samodzielnego myślenia to kolejny wymiar relacji edukacyjnej: *„Na duży plus jest na pewno zachęcanie do samodzielnego myślenia poprzez odpowiednie przygotowanie do zajęć inspiruje studentów do samodzielnego i twórczego myślenia”, „Dbala również o to, by studenci otwierali się i myśleli samodzielnie, by rozwijali swoją kreatywność”, „Uczy studentów przede wszystkim samodzielnie myśleć, rzadko spotyka się osoby, które są empatyczne ale mają także swoje zasady i ponadto potrafią oceniać wszystkich tak bardzo sprawiedliwie”.*

Badani podkreślali również wagę obiektywności oceniania: *„Kryteria zaliczenia są przedstawione w sposób jasny już na pierwszych zajęciach stosowane podczas faktycznego zaliczenia przedmiotu”, „Jasno określa kryteria zaliczenia przedmiotu, w obiektywny sposób ocenia studentów”.*

Ważnym elementem procesu dydaktycznego jest jasność kryteriów zaliczenia: *„Stawia jasne, klarowne kryteria oceny dlatego też nigdy nie miałam zastrzeżeń do tego w jaki sposób zostałam oceniona zawsze dostawałam informację zwrotną o kwestiach, które należy poprawić”, „Kryteria zaliczenia były z góry jasne”.*

Studenci cenią sobie dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji: *„Zawsze dostępna w razie wątpliwości, wysyłane zadania bardzo ciekawe, otwartość na nasze propozycje”, „Zawsze dostępna w czasach kryzysu i przede wszystkim potrafiąca zdrowo zmotywować i zmobilizować do pracy”, „Gdy tylko pojawiały się jakieś trudności zawsze można było zastać go na konsultacjach, w trakcie których cierpliwie wyjaśniał wszelkie nieścisłości”, „Ustalone konsultacje "mailowe" w podanych godzinach się nie odbywały”.*

Badani wyrażali również krytyczne oceny, zarówno co do postaw prowadzących, jak i jakości zajęć dydaktycznych. Komentarzy negatywnych było o wiele mniej niż pozytywnych: *„Pani Doktor nie wystawia ocen obiektywnie. Mimo porównania dwóch prac, w których były takie same elementy, to jedną pracę ocenia lepiej a drugą gorzej”, „Zmiana*

kryteriów oceniania (na niekorzyść studenta) w trakcie prezentowania przez niego przygotowanych zajęć”, „Nie dostaliśmy jasnych kryteriów oceny końcowej”, „Bardzo niesprawiedliwy i nieobiektywny sposób oceniania”, „W związku z czasem pandemii zajęcia były prowadzone zdalnie. Dostawaliśmy dużo materiału i krótki czas na wykonanie zadania (nie każdy tylko studiuje, i (...) nie były jedynym przedmiotem). Poza tym Pani dr nie odpisywała na maile, ani te wystosowane w imieniu grupy ani na pisane indywidualnie. Kontakt z dr był bardzo utrudniony, nie dostawaliśmy na bieżąco informacji jakie oceny dostajemy z poszczególnych zadań, które mieliśmy wykonywać”, „Podejście Pani Doktor do studenta jest karygodne. Nie zaoferowała nam nic od siebie”, „Nagła zmiana formy zaliczenia pod koniec semestru”, „Kontakt z Panią Doktor był bardzo utrudniony, wręcz zerowy. Nie odpowiadała na maile studentów. Warunki zaliczenia również były niejasne”.

Zgodnie z § 6 ust. 3 Uchwały nr 2624 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. informacje dotyczące poszczególnych nauczycieli pochodzące z ankiet i hospitacji są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników. Każdy z nauczycieli ma dostęp do wyników ankiet w swoim profilu USOS.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Analiza protokołów hospitacji oraz wyników przeprowadzonych badań ankietowych dotyczących oceny studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem wskazują na to, że zarówno studenci jak i przełożeni hospitowanych pracowników wysoko oceniają jakość zajęć prowadzonych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB.

Należy:

- ponownie badaniami objąć studentów studiów podyplomowych
- utrzymać wysoki poziom zajęć dydaktycznych
- w sytuacji kształcenia zdalnego zwrócić szczególną uwagę na systematyczny kontakt nauczycieli ze studentami w trakcie konsultacji oraz na sposób prowadzenia zajęć online
- w sytuacji powtarzających się niskich ocen oraz negatywnych opinii dotyczących nauczyciela akademickiego i jego pracy poinformować należy kierownika Katedry/Zakładu/Pracowni zaś w sytuacjach drastycznych uruchomić *Procedurę postępowania w sytuacji ujawnienia niskiej jakości zajęć dydaktycznych (na podstawie oceny zajęć dydaktycznych dokonywanych przez studentów w USOSweb)*

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

W przypadku osób o negatywnych ocenach, poinformowano o tym fakcie przełożonych. W czasie kształcenia zdalnego, na interwencję studenta/studentów, prowadzone były rozmowy dyscyplinujące z pracownikami w zakresie ich dostępności on-line podczas konsultacji, potrzeby systematycznego kontaktu ze studentami, wyjaśniania nieporozumień dotyczących zasad zaliczania przedmiotów i ich ocen w trybie kształcenia on-line.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w §9 Uchwały 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku. Przedmiotem oceny są następujące obszary:

- 1) *ocena zasobów bibliotecznych, dostępu do komputerowych baz danych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych,*

Biblioteka Wydziału Nauk o Edukacji, obecnie **Biblioteka Pedagogiczna Biblioteki Uniwersyteckiej** jest specjalistyczną biblioteką naukową wchodzącą w skład systemu informacyjno-bibliotecznego Uniwersytetu w Białymstoku. Od 1 października 2019 weszła w skład struktury organizacyjnej Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia w Białymstoku. Biblioteka w swoich zbiorach posiada 120497 woluminów w tym książki (102548 woluminów), czasopisma (17034 woluminów), zbiory specjalne (915 sztuk). Biblioteka udostępnia 44 bazy ogólnouczelniane osiągalne z komputerów UwB oraz prywatnych, które uzyskały specjalny dostęp oraz 2 bazy własne Uniwersytetu w Białymstoku dostępne w formie Open Access (Podlaska Biblioteka Cyfrowa i Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku). Przez system biblioteczny *ALEPH* udostępniane są również inne bazy (8 baz) ogólnodostępne (np. baza publikacji pracowników UwB, prac doktorskich itp.).

Czytelnia (ogólna i naukowa) posiada 83 miejsca dla czytelników, 10 stanowisk komputerowych - 9 z dostępem tylko do katalogów systemu bibliotecznego-informacyjnego UwB, w tym 1 dostosowany do użytkowników niepełnosprawnych (niedowidzących) wyposażony w specjalistyczne oprogramowanie oraz 1 z dostępem do systemu USOSWeb. W razie konieczności, istnieje możliwość wypożyczenia na potrzeby studenta urządzeń

przenośnych tj. powiększalnika, przenośnej maszyny do pisania brajlem. Osoby z niepełnosprawnością rąk mają możliwość korzystania z klawiatury z powiększonymi klawiszami oraz nakładki zapobiegającej omyłkowemu wciśnięciu klawiszy, w razie potrzeby także z urządzenia umożliwiającego obsługiwanie komputera bez użycia rąk (mysz sterowana głową). W bibliotece znajduje się także kserokopiarka, z której korzystają potrzebujący studenci niepełnosprawni.

W roku akademickim 2019/2020 na stan biblioteki wpłynęło 874 woluminów, w tym 619 książki i 255 czasopism oraz numery czasopism z bieżącej prenumeraty. Z zakupów pochodzą 534 vol., zaś 340 od darczyńców. Częstotliwość dokonywania zakupów książek odbywa się dwa razy w tygodniu lub częściej w zależności od potrzeb zgłaszanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych bądź studentów po akceptacji przedstawionych tytułów przez Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej.

W celu analizy nowości wydawniczych codziennie przeglądane strony internetowe wydawnictw naukowych, księgarń i innych dystrybutorów z dziedziny pedagogiki i psychologii oraz nauk pokrewnych (np. GWP, PWN, naukowa.pl, itp.), oraz nowości wydawniczych w hurtowniach książek. Systematycznie odwiedzane są lokalne księgarnie i antykwariaty (raz na 2 tygodnie).

Zarówno w czytelni, jak i wypożyczalni zamówienia realizowane są na bieżąco. W przypadku dużej ilości złożonych zamówień czas ich realizacji może wydłużyć się do 15 minut. Na bieżąco opracowywane są również nowe wydawnictwa. W wyjątkowych przypadkach (w sytuacji potrzeby konsultacji z fachowcami dziedzinowymi, w sytuacji braku opisu w NUKAT) czas opracowania może wydłużyć się do 2 dni (wówczas opis bibliograficzny wymaga tylko uzupełnienia w późniejszym czasie o hasła przedmiotowe).

Księgozbiór Biblioteki Wydziału Nauk o Edukacji jest bardzo bogaty, systematycznie wzbogacany. Studenci mają dostęp do elektronicznych baz danych (m.in. EBSCO) natomiast w czytelni studenci mają dostęp do wielu czasopism naukowych polskich i zagranicznych.

Tabela 7. Częstotliwość korzystania z poszczególnych bibliotek i czytelni przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z POSZCZEGÓLNYCH BIBLIOTEK I CZYTELNI	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w roku	Rzadziej
Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	1,0	8,8	27,3	60,9
Biblioteka Wydziału Nauk o Edukacji	23,7	38,7	27,8	8,8
Inna, nie wymieniona wyżej biblioteka	4,1	25,8	27,8	42,3

Ankietowani studenci korzystają głównie z Biblioteki Wydziałowej, która jest w ich ocenie dobrze wyposażona w niezbędną literaturę naukową. Ponadto w świetle otrzymanych danych, co czwarty badany student (23,7%) korzysta z czytelni i/lub biblioteki Wydziału Nauk o Edukacji UwB przynajmniej kilka razy w tygodniu, natomiast co trzeci badany (38,7%) kilka razy w miesiącu.

Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia odwiedzana jest przez badanych z częstotliwością kilka razy w roku (27,3%) lub rzadziej (60,9%) - badani częściej korzystają z bibliotek specjalistycznych np. CEN w Białymstoku lub w miejscu zamieszkania.

Tabela 8. Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziałowej przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB

OCENA WYBRANYCH ASPEKTÓW KORZYSTANIA Z GŁÓWNEJ BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ ORAZ BIBLIOTEKI WYDZIAŁU NAUK O EDUKACJI	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	Biblioteka Wydziału Nauk o Edukacji
	ocena od 1 do 5 gdzie 1 - ocena najniższa, a 5 najwyższa	
Dostępność literatury podstawowej	4,0	4,0
Ogólne zasoby księgozbioru w zakresie tematyki studiów	3,5	4,1
Aktualność księgozbioru (dostępność nowych pozycji)	3,8	3,9
Sprawność obsługi	4,4	4,4
Przyjazność obsługi	4,4	4,4
Godziny otwarcia	3,8	3,7
Warunki pracy (dotyczy zwłaszcza czytelni)	4,2	4,2
Możliwość korzystania z elektronicznych baz danych	4,0	4,0
Średnia ocena	4,0	4,1

Wybrane aspekty korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Nauk o Edukacji studenci oceniają bardzo podobnie. Podobnie jak w latach ubiegłych studenci podkreślali głównie takie walory jak sprawność obsługi, przyjazność obsługi oraz warunki pracy (zwłaszcza w czytelni). Badani studenci jako zadowolające (ocena dobra) określili możliwość korzystania z elektronicznych baz danych, dostępność literatury podstawowej oraz ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów w Bibliotece Wydziału Nauk o Edukacji. Zasoby księgozbioru Biblioteki Uniwersyteckiej ocenione zostały na 3,5. Studenci wnosili przy tym zastrzeżenia co do aktualności księgozbioru (dostępności nowych pozycji). Najmniejsze zadowolenie studenci wyrażali odnośnie godzin otwarcia bibliotek. Parametry najniżej ocenione stanowią kierunek poprawy warunków kształcenia i organizacji studiów.

2) *ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do liczby studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych,*

Ilość i wielkość sal wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych oraz ich wyposażenie w pełni dostosowana jest do liczby studentów Wydziału. Sale wykładowe wyposażone są w nagłośnienie, wideoprojektory i ekrany zdalnie sterowane. Wszystkie sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w krzesła z odkładanymi stolikami, w krzesła z pulpitemi lub tradycyjne ławki z krzesłami, a także w tablice standardowe, suchościeralne lub flipchart. Wszystkie Katedry i Zakłady wyposażone są w komputery i drukarki. Pracownicy tych jednostek mogą korzystać z sieci Internet, oprogramowania służącego do edycji dokumentów, wykonywania obliczeń w badaniach.

Pieczę nad bezkolizyjnym wykorzystywaniem pomieszczeń sprawuje wydziałowy Administrator, natomiast za właściwe zarządzanie salami dydaktycznymi odpowiadają osoby układające rozkład zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. W całym budynku Wydziału dostępna jest bezprzewodowa sieć Internetu Wi-Fi. W nowej części wydziału w salach specjalnie do tego wyposażonych odbywają się zajęcia warsztatowe z zakresu malarstwa, rzeźby, tańca, śpiewu czy teatru. Aula wyposażona jest w system nagłośnienia konferencyjnego, system prezentacji obrazu dlatego też w Auli dydaktyczno-widowiskowej oprócz wykładów odbywają się również przedstawienia, koncerty, konferencje, sympozja naukowe. Sala jest klimatyzowana, ze sterowanymi roletami okiennymi i sterowanym oświetleniem. Aula zapewnia znakomite warunki do realizacji zajęć studentom Wydziału

Nauk o Edukacji UwB. Zagospodarowany jest również teren wokół auli - parkingi oraz usytuowane wśród zieleni elementy małej architektury na świeżym powietrzu.

Wszystkie pomieszczenia dziekanatów są wyposażone w kserokopiarki i niszczarki. Na parterze budynku znajdują się ogólnodostępne samoobsługowe kserokopiarki.

Na parterze oraz półpiętrach budynku znajdują się tablice, na których studenci mogą zamieszczać informacje o organizowanych imprezach. Koła naukowe i organizacje studenckie mają do dyspozycji gabloty umieszczone na korytarzach. W holach Wydziału znajdują się przestrzenie wykorzystywane do ekspozycji wystawienniczej. Przy Katedrach i Zakładach zawieszono są gabloty przeznaczone do umieszczania informacji dotyczących rozwoju naukowego pracowników tych jednostek oraz informacji dla studentów (godziny konsultacji oraz realizacji zajęć dydaktycznych). Poza tym gabloty znajdują się przy dziekanatach wszystkich kierunków i są wykorzystywane do przekazywania informacji niezbędnych studentom.

Budynki Wydziału są w większości dostosowane pod względem architektonicznym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Znajdują się w nich podjazdy dla wózków, dwie windy, sześć toalet. Studenci z dysfunkcją narządu ruchu mają organizowane zajęcia w części dostępnej. W jednej z sal wykładowych zainstalowana jest tzw. pętla indukcyjna umożliwiająca osobom niedosłyszącym lepszą jakość słyszenia podczas prowadzonych w niej zajęć. Na potrzeby przeprowadzenia egzaminu istnieje możliwość zainstalowania małej, przenośnej pętli indukcyjnej. Drzwi katedr, zakładów, dziekanatów i sekretariatów opatrzone zostały informacjami w piśmie punktowym (tzw. alfabet Braille'a).

Studenci Wydziału Nauk o Edukacji mogą korzystać z nowoczesnej hali sportowej mieszczącej się w pobliżu budynku dydaktycznego wydziału, tj. przy ul. Świerkowej 20A. Na bazę rekreacyjną hali sportowej składa się pełno-wymiarowe boisko do piłki ręcznej, siłownia, mała sala służąca do zajęć aerobiku, gimnastyki oraz tańca.

W budynku znajdują się dwa bufety oraz kilka automatów z napojami zimnymi, gorącymi i słodyczami. Na każdej kondygnacji budynku znajdują się sanitariaty. Wydział posiada własny parking, z którego korzystają pracownicy (parking wewnętrzny) i studenci.

Tabela 9. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA JAKOŚCI INFRASTRUKTURY DYDAKTYCZNEJ WYKORZYSTYWANEJ W PROCESIE NAUCZANIA	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
sale wykładowe	39,2	40,7	14,9	4,1	0,5	0,5
sale ćwiczeniowe	16,5	45,4	29,9	6,2	1,0	1,0
środki audiowizualne i multimedialne	19,6	43,8	27,3	5,7	1,5	2,1
wyposażenie laboratorium	9,3	25,8	12,9	2,1	1,0	46,9
dostęp do Internetu	12,9	34,0	22,7	16,0	6,7	7,7

Jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania oceniona została przez badanych wysoko. Dotyczy to zarówno stanu sal wykładowych (79,9%), środków audiowizualnych i multimedialnych (63,4%), sal ćwiczeniowych (61,9%), oraz możliwości dostępu do Internetu (46,9%). Najniższy wynik (35,1%) nadal dotyczy oceny wyposażenia laboratorium. Zaznaczyć przy tym należy, że prawie połowa badanych (46,9%) zaznaczyła w tym przypadku odpowiedź „nie dotyczy”.

Tabela 10. Ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA FUNKCJONOWANIA PRACOWNI KOMPUTEROWEJ	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Czy godziny otwarcia umożliwiają korzystanie z pracowni?	11,9	47,9	31,4	5,7	3,1
Czy liczba stanowisk komputerowych jest wystarczająca?	12,4	51,5	17,0	13,4	5,7
Czy stanowisko komputerowe spełnia Pana/Pani oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni?	14,9	49,5	22,2	9,7	4,3
Czy w razie potrzeby pracownicy pracowni udzielają fachowej pomocy?	22,2	54,6	19,6	3,6	0,0

Jak wynika z danych zaprezentowanych w Tabeli 10, funkcjonowanie pracowni komputerowej studenci oceniają wysoko. Dotyczy to przede wszystkim fachowej pomocy udzielanej przez pracowników (76,8%), efektywnego korzystania z pracowni (64,4%) ale również liczby stanowisk komputerowych (63,9%) oraz godzin otwarcia (59,8%).

Tabela 11. Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z PRACOWNI KOMPUTEROWEJ	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej	W ogóle nie korzystam
		0,5	3,6	25,8	33,5

Z pracowni komputerowej, z różną częstotliwością, korzysta 63,4% badanych studentów. Pozostali studenci (36,6%) nie odwiedzają pracowni komputerowej.

Tabela 12. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OGÓLNA OCENA FUNKCJONOWANIA PRACOWNI KOMPUTEROWEJ	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
		10,3	47,9	14,9	0,5	0,0

Ponad połowa badanych (58,2%) funkcjonowanie pracowni komputerowej ocenia bardzo dobrze i dobrze. Co siódmy badany student ocenia jej funkcjonowanie jako przeciętne. Złe lub bardzo złe oceny stanowią wyjątki. Co czwarty badany nie ma zdania w tej kwestii. Studenci, jak co roku zwracali uwagę przede wszystkim na konieczność wymiany sprzętu na nowszy, unowocześnienie stanowisk komputerowych, zwiększenie liczby stanowisk oraz wydłużenie godzin pracowni.

3) *ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia tj. kierunków studiów, programów studiów, sylabusów przedmiotów, rozkładu zajęć dydaktycznych oraz wymiany studenckiej i doktoranckiej itp.,*

Na stronie Internetowej Wydziału NoE <http://pedagogika.uwb.edu.pl/> zamieszczone są informacje o poziomach, formach i kierunkach kształcenia, działalności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych oraz wymianie studenckiej. Na stronie zamieszczone są także plany i programy kształcenia. Sylabusy przedmiotów (w których zawarte są efekty

uczenia się, treści przedmiotowe oraz literatura przedmiotu) zamieszczone są w USOSWeb. Na stronie Internetowej zamieszczona jest także problematyka seminariów dyplomowych, aby ułatwić studentom dokonanie wyboru interesującego tematu pracy. W celu zapewnienia studentom możliwości e-mailowego kontaktowania się z nauczycielami akademickimi Dziekan zobowiązał wszystkich pracowników Wydziału Nauk o Edukacji do udostępnienia adresu e-mailowego w systemie USOSWeb. Tam też zamieszczane są informacje o terminach konsultacji. Posiadamy wydziałowy profil na kanale YouTube, fanpage na Facebook`u - w celach promocyjnych oraz pełniejszego wykorzystania możliwości Internetu do komunikowania się z kandydatami i studentami.

Aktualny harmonogram zajęć dydaktycznych na poszczególnych kierunkach dostępny jest zarówno w systemie USOS oraz na stronie internetowej Wydziału. Jest to możliwe dzięki praktycznej aplikacji programu „Planista”. Informacje dotyczące odwołanych zajęć, terminu ich odpracowania zamieszczane są systematycznie na stronie Internetowej i USOSweb.

Tabela 13. Częstotliwość odwiedzania strony internetowej
Wydziału Nauk o Edukacji UwB przez badanych studentów (w%)

CZĘSTOTLIWOŚĆ ODWIEDZANIA STRONY INTERNETOWEJ WYDZIAŁU NAUK O EDUKACJI	Kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej	Jeszcze nie widziałem
		30,9	41,7	25,3	2,1

Stronę internetową Wydziału odwiedzają wszyscy studenci. Regularna aktualizacja informacji ważnych dla studentów, wpisuje się w realizację oczekiwań osób studiujących. Należy zatem kontynuować zadanie polegające na systematycznej aktualizacji danych w zakresie osiągnięć kadry naukowo-dydaktycznej, wydarzeń naukowych, studenckich, społecznych, artystycznych.

Tabela 14. Dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA INFORMACJI ZAWARTYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ WYDZIAŁU ZAPEWNIĄCYCH UZYSKANIE WIEDZY DOTYCZĄCEJ	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
kierunku studiów	37,6	52,6	5,2	2,1	1,5
programu studiów	39,2	51,5	5,2	1,6	1,5
rozkładu zajęć dydaktycznych	47,4	37,6	8,8	3,7	1,5
możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany studenckiej	21,6	51,0	19,1	4,1	2,6

Zdaniem studentów przejrzysty układ treści zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału dotyczy głównie programu studiów (90,7%) i charakterystyki kierunku studiów (90,2%). Wysoko ocenione zostały informacje dotyczące rozkładu zajęć dydaktycznych (85,0%) oraz możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany studenckiej (72,6%).

Tabela 15. Zawartość sylabusów przedmiotów w systemie USOS
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA ZAWARTOŚCI SYLABUSÓW PRZEDMIOTU W SYSTEMIE USOS ZAPEWNIĄCYCH UZYSKANIE WIEDZY DOTYCZĄCEJ:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
treści programowych przedmiotów	32,5	49,5	11,8	5,2	1,0
lektur przedmiotowych	46,4	44,3	6,7	2,1	0,5
kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów	22,7	45,9	21,1	6,7	3,6

Również wysoko ocenione zostały informacje zawarte w sylabusach przedmiotów zamieszczonych w systemie USOSWeb: dotyczące lektur przedmiotowych (90,7%), treści programowych przedmiotów (82,0%), kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów (68,6%).

4) ocena organizacji zajęć

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB organizowane są zajęcia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym oraz zdalnym. W roku akademickim 2019/2020 rozkłady zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych były przygotowywane w module „Planista” systemu USOS.

Każdy student i pracownik miał dostęp do rozkładu zajęć poprzez swoje konto indywidualne w USOS Web. Rozkład zajęć dostępny jest także na stronie internetowej Wydziału. Tam też zamieszczane są informacje o zmianach w rozkładzie (np. odwołanie zajęć, terminy ich odpracowywania itp.). Opracowywaniem rozkładów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajmują się 2 współpracujące ze sobą osoby. Rozkład zajęć na studiach podyplomowych opracowywany jest przez pracowników administracji zajmujących się danymi studiami, a następnie prezentowane na stronie internetowej. Rezerwacja sal na potrzeby przeprowadzenia konferencji, spotkań, a także zajęć studentów z innych Wydziałów UwB odbywa się w porozumieniu z Dziekanem.

Pracownicy dziekanatu „przypisani” są do obsługi studentów z poszczególnych kierunków i stopni. Studenci studiów stacjonarnych mają dostęp do dziekanatu przez cztery dni w tygodniu w określonych godzinach. Jeden dzień (środa) jest wyłączony z obsługi studentów. Studenci studiów niestacjonarnych obsługiwani są w weekendy (dyżury pracowników administracji w soboty i w niedziele) w określonych godzinach.

Tabela 16. Częstotliwość odwiedzania dziekanatu
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

CZĘSTOTLIWOŚĆ ODWIEDZANIA DZIEKANATU W CELU ZAŁATWIENIA SPRAWY	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w semestrze	Rzadziej
		0,0	3,1	66,5

W ubiegłym roku akademickim studenci odwiedzali dziekanat bardzo często - najczęściej kilka razy w miesiącu (57,0%) lub kilka razy w tygodniu (31,0%). W roku akademickim 2019/2020, sytuacji pandemii ponad połowa badanych (66,5%) odwiedziła dziekanat kilka razy w semestrze, zaś co trzeci student (30,4%) jeszcze rzadziej.

Tabela 17. Godziny otwarcia dziekanatu
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

GODZINY OTWARCIA DZIEKANATU UMOŻLIWIAJĄCE SPRAWNE ZAŁATWIENIE SPRAW	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
		10,3	40,2	20,6	21,2

Jak wynika z danych przedstawionych w Tabeli 17 godziny otwarcia dziekanatu w opinii badanych studentów pozwalają na sprawne załatwienie ich spraw. Uznała tak połowa badanych studentów (50,5%). Co trzeci badany student (28,9%) twierdził, że godziny otwarcia dziekanatu nie umożliwiają sprawnego załatwienia spraw. Co piąty badany (20,6%) nie określił jednoznacznie swego stanowiska.

Tabela 18. Rzetelność informacji przekazywanych przez pracowników dziekanatu
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA PRZEKAZYWANIA PRZEZ PRACOWNIKÓW DZIEKANATU WYCZERPUJĄCYCH INFORMACJI	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie
informacje dotyczące toku studiów	17,5	48,5	19,6	9,5	4,9
informacje dotyczące spraw stypendialnych	16,6	32,5	24,7	18,6	7,6

Zdecydowana większość badanych studentów pozytywnie ocenia sposób przekazywania informacji przez pracowników dziekanatu - dotyczących informacji o toku studiów (66,0%) oraz informacji o sprawach stypendialnych (49,1%).

Tabela 19. Ogólna ocena pracy dziekanatu
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OGÓLNA OCENA PRACY DZIEKANATU	Bardzo dobra	Dobra	Przeciętna	Zła	Bardzo zła	Nie mam zdania
	17,0	33,0	35,1	9,3	2,6	3,0

Połowa studentów (50,0%) dobrze i bardzo dobrze ocenia wykonywanie zadań przez pracowników administracyjnych Wydziału Nauk o Edukacji. Co trzeci student (35,1%) uważa, że są one wykonywane na poziomie przeciętnym, a co dziesiąty badany (9,3%) źle ocenia pracę dziekanatu. Oceny potwierdzone są komentarzami: *„Nigdy nie napotkałam trudności w załatwieniu jakiegokolwiek sprawy w dziekanacie”*, *„Bardzo miłe Panie, nie mam zastrzeżeń”*, *„Dziekanat działa bardzo sprawnie”*.

Pojawiają się również zastrzeżenia studentów, które dotyczą głównie jakości obsługi studenta przez pracowników dziekanatu. Usprawnianie pracy dziekanatów, zdaniem badanych, dotyczyć powinno głównie zmian organizacyjnych i wzajemnych relacji pomiędzy pracownikami oraz studentami. Świadczą o tym wybrane uwagi ankietowanych: *„W czasie składania wniosków o stypendium w dziekanacie powinno być więcej osób do pomocy dla tych dwóch Pań”*, *„Panie w dziekanacie często przekazują sprzeczne informacje. Uważam, że powinny raz na jakiś czas być organizowane zebrania dla Pań z dziekanatu aby mogły udzielać adekwatnych informacji studentom”*, *„Trochę więcej wyrozumiałości i cierpliwości w stosunku do studentów :)”*, *„Dla studentów zaocznych inne godziny otwarcie, nie koniecznie ranne”*, *„Jestem studentką zaoczną. 15 minutowa przerwa niestety nie starcza czasem nawet na stanie w kolejce do dziekanatu”*, *„Dłuższe godziny otwarcia dziekanatu”*.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Modernizacja i usprawnianie infrastruktury Wydziału odbywają się adekwatnie do potrzeb oraz możliwości finansowych i organizacyjnych Wydziału.

- należy kontynuować zadanie (znakomicie realizowane) polegające na systematycznej aktualizacji danych zamieszczanych na stronie WWW Wydziału
- podobnie, jak w latach poprzednich należy zorganizować spotkanie z pracownikami administracji, aby przedstawić im wyniki analizy ankiety i wypracować strategię naprawy słabych punktów. Usprawnianie pracy dziekanatów, zdaniem badanych,

dotyczyć powinno głównie zmian organizacyjnych i wzajemnych relacji pomiędzy pracownikami oraz studentami

- pojawiające się personalne opinie i oceny należy wziąć pod uwagę w rozmowach indywidualnych z pracownikami oraz podczas okresowej oceny ich pracy
- należy uwzględnić opinie Studentów dotyczące aktualności księgozbioru (dostępności nowych pozycji, również w języku angielskim) oraz godzin otwarcia biblioteki i czytelni
- należy dołożyć starań w likwidacji przerw między zajęciami (dotyczy głównie studiów niestacjonarnych)

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Nastąpiła poprawa przejrzystości i klarowności informacji na WWW Wydziału. Zorganizowano spotkania z pracownikami administracji w celu wypracowania strategii naprawy słabych punktów w ich pracy. W miarę możliwości finansowych dokonano modernizacji pracowni komputerowej, wymieniono sprzęt na nowszy. Na czas kształcenia zdalnego przygotowano stanowiska komputerowa dostępne i potrzebne studentom do realizacji zajęć, konsultacji oraz obron prac dyplomowych.

5. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Monitorowanie wsparcia studentów i doktorantów w procesie uczenia się realizowane jest zgodnie z zapisami § 11 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.

System opieki i wspierania studentów w procesie uczenia się tworzą działania wielu podmiotów: władz Wydziału, nauczycieli akademickich, wydziałowych koordynatorów ds. wymiany studenckiej (krajowej – MOST i międzynarodowej – Erasmus+), Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego, opiekunów kół naukowych, opiekunów praktyk, pracowników biblioteki i administracji.

Na Wydziale realizowane są formy monitorowania bieżących potrzeb i problemów studenckich, które umożliwiają podjęcie właściwych i koniecznych działań podnoszących jakość funkcjonowania studentów. Wsparcie studentów Wydziału można ocenić jako bardzo wysokie. Świadczą o tym różnorodne formy i wymiary wsparcia.

1) wsparcie dydaktyczne (m.in. powołanie opiekuna roku i opiekuna praktyk, konsultacje nauczycieli akademickich),

Formą organizacyjno-dydaktycznego wsparcia studentów jest możliwość **elastycznego kształtowania przebiegu studiów** poprzez skorzystanie z Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia (IPS) oraz Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Przyznawanie IPS i IOS regulowane jest właściwymi procedurami, ustalane indywidualnie i ma na celu podnoszenie jakości kształcenia. Wspomniane formy indywidualizacji przeznaczone są dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej bądź posiadających określone zainteresowania naukowe.

Studenci mogą pracować z wykładowcami zarówno podczas zajęć, jak i podczas ich **indywidualnych dyżurów**. Każdy z pracowników co tydzień realizuje konsultacje (również w formie zdalnej). Dziekan i prodekan także pełnią dyżury w każdym tygodniu, służąc radą i pomocą w kształtowaniu indywidualnych ścieżek kształcenia i wszelkich spraw dotyczących organizacji i przebiegu toku studiów. Dyżury organizowane są w dogodnych dla studentów godzinach (również dla studentów niestacjonarnych). Do potrzeb studentów stacjonarnych i pracujących studentów studiów niestacjonarnych dostosowywane są również godzin pracy dziekanatów.

Istotną rolę w systemie opieki naukowo-dydaktycznej pełnią **pracownicy Biblioteki Wydziału**. Dzięki pełnionym dyżurom każdy student może uzyskać informację naukową, pomocną w realizacji zadań naukowych lub dydaktycznych.

Istotnym obszarem wsparcia studentów jest również pomoc w kształtowaniu ich **ścieżki zawodowej**. Pierwszą i zasadniczą formą takiego wsparcia jest przygotowanie i pomoc w realizacji praktyk zawodowych. Dużą rolę odgrywają tu opiekunowie praktyk, których powinności wobec studenta określone są w Regulaminie Praktyk. Studenci odbywają praktyki zawodowe, w trakcie których zapoznają się z funkcjonowaniem instytucji, które mogą być ich potencjalnymi miejscami pracy. Wsparciem rozwoju zawodowego studentów zajmuje się również Biuro Karier UwB. W swojej ofercie Biuro Karier świadczy studentom takie usługi jak pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe grupowe i indywidualne (w tym dla osób z niepełnosprawnościami), działania informacyjne, prezentacje firm na uczelni, poszukiwanie ofert pracy, praktyk i staży absolwenckich, organizacja targów pracy i sesji rekrutacyjnych. Formą wsparcia zawodowego studentów jest również proponowana przez Wydział oferta dalszego kształcenia na studiach podyplomowych oraz w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku.

2) *wsparcie naukowe (m.in. działalność kół i obozów naukowych, organizacja konferencji studenckich i doktoranckich, udział w konferencjach),*

Pogłębianie wiedzy, nawiązywanie współpracy z organizacjami społecznymi, organizowanie konferencji i sympozjów, prowadzenie badań i realizacja projektów naukowych to zadania realizowane w ramach aktywności studentów w **kołach naukowych**. Opiekę organizacyjną i materialną nad kołami sprawuje Prodziekan ds. Studiów Stacjonarnych, a opiekę naukową i dydaktyczną sprawują nauczyciele akademicy.

Wydział wspiera i zachęca studentów (niezależnie od stopnia studiów) do aktywnego uczestnictwa w działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału lub pod ich opieką, w szczególności do publikowania wyników badań, udziału w konferencjach naukowych oraz studenckich kołach naukowych. Inicjatywy studenckie (w tym funkcjonowanie studenckich kół naukowych) są finansowane ze środków Wydziału. Pozwala to na organizację studenckich konferencji, sympozjów naukowo-dydaktycznych, dofinansowywanie **udziału studentów w konferencjach naukowych**, warsztatach, wystawach, konkursach, projektach.

Bardzo ważną rolę w systemie opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami pedagogiki pełni **Program Mobilności Studentów (MOST)** i **Program Erasmus+**. Wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów zapewniają kierunkowi koordynatorzy ds. wymiany studenckiej. Zajmują się oni obsługą studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach programów wymiany studenckiej.

3) *wsparcie materialne (m.in. stypendia naukowe, zakwaterowanie w domach studenta),*

Istotnym elementem systemu motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest **system stypendiów**. Studentom, którzy mają udokumentowane osiągnięcia sportowe, artystyczne oraz naukowe wypłaca się stypendia Rektora. Studenci, którzy uzyskali wysoką średnią ocen otrzymują stypendia Rektora dla najlepszych studentów za wysoką średnią ocen. **Pomoc materialna** studentom Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku przyznawana była na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 3012 r., poz. 572 z późn. zm.) oraz Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Uniwersytetu w Białymstoku. Wszystkie formy pomocy materialnej (z wyjątkiem stypendium ministra za wybitne osiągnięcia) przyznawano przez Wydziałową Komisję

Stypendialną ds. Studentów. Formami wsparcia materialnego są stypendia socjalne, stypendia socjalne zwiększone, stypendia socjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi.

Wszyscy studenci Wydziału Nauk o Edukacji ubiegający się o przydział miejsca w domu studenckim są kwaterowani w **Domu Studenta** nr 1 przy ul. Żeromskiego 1. Usytuowanie akademika pozwala na szybki dojazd do Kampusu Uniwersyteckiego oraz innych Wydziałów.

4) inne formy wsparcia (m.in. wsparcie dla studentów niepełnosprawnych),

Wśród studentów są osoby zajmujące się **twórczością artystyczną** w dziedzinie muzyki, teatru, animacji kultury, plastyki. Na wniosek studentów bezpłatnie udostępniane są im przestrzenie ekspozycyjne, dydaktyczne służące realizacji ich pasji, zajęć poza planem studiów. Istotnym wymiarem działalności studentów jest ich **aktywność społeczna**, przejawiająca się w uczestnictwie w licznych inicjatywach prospołecznych i wolontaryjnych. Wszystkie przestrzenie działalności artystycznej bądź społecznej studentów, organizowanie działalności kulturalnej powiązanej ze środowiskiem akademickim, otrzymują wsparcie ze strony władz Wydziału oraz pracowników naukowo-dydaktycznych.

Formą wsparcia studentów jest powołana do istnienia w roku akademicki 2018/2019 **Akademicka Poradnia Psychologiczna** przy Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB. Poradnia oferuje studentom Uniwersytetu w Białymstoku indywidualne, bezpłatne konsultacje z zakresu poradnictwa psychologicznego.

Studenci z niepełnosprawnością mogą ponadto korzystać ze wsparcia w trakcie stałych dyżurów **Pelnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych** funkcjonującego przy Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych UwB (www.uwb.edu.pl/pelnomocnik-ds-osob-niepelnosprawnych). Studentom z niepełnosprawnością udzielana jest pomoc adekwatna do ich specyficznych potrzeb edukacyjnych. Studenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają wiele udogodnień w studiowaniu na UwB rozpoczynając już od procesu rekrutacji w trakcie którego, zgodnie z Uchwałą Senatu UwB w sprawie warunków i trybu rekrutacji, może ubiegać się o dostosowanie postępowania w sprawie przyjęcia na studia do swoich potrzeb zdrowotnych w postaci przyznania mu alternatywnych form wsparcia.

W systemie wspierania studentów, w ich szeroko rozumianym rozwoju, ważną rolę odgrywają sami studenci. Wysoko ceniona jest współpraca z **Wydziałową Radą Samorządu**

Studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB. Samorząd Studencki wspiera bądź inicjuje wiele przedsięwzięć studenckich, które z kolei uzyskują wsparcie kolegium dziekańskiego.

Na Wydziale realizowane są przedmioty skierowane do studentów polskich oraz zagranicznych, których treści mają na celu **przeciwdziałanie dyskryminacji**. Wydział współorganizuje działania służące przygotowaniu studentów do funkcjonowania i pracy w warunkach różnicowania kulturowego.

Studenci znajdują również wsparcie w kwestii **rozwiązywania zgłaszanych skarg**, rozwiązywania konfliktów. Skargi i wnioski zgłaszane przez studentów kierowane są do Prodziekana ds. Studiów Stacjonarnych. Skuteczność załatwiania spraw jest wysoka. Wszystkie zgłaszane problemy rozwiązywane są na bieżąco z uwzględnieniem interesu stron konfliktu. Studentów obowiązuje Kodeks Etyki Studenta Uniwersytetu w Białymstoku opracowany przez Samorząd Studencki (www.pedagogika.uwb.edu.pl/files/file/PDF/rozne/Kodeks_Etyki_Studenta.pdf).

5) dostępność informacji o formach wsparcia.

O możliwościach wsparcia studentów i jego zakresie studenci są powiadamiani za pomocą informacji zamieszczanych na stronach internetowych Wydziału oraz Uniwersytetu w Białymstoku, w mediach społecznościowych (wydziałowy profil Facebook), informacji udzielanych w Dziekanacie Spraw Socjalnych i Praktyk Studenckich. Ważnym źródłem wiedzy w tym zakresie są również informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń przy dziekanacie, informacje udzielane przez Samorząd Studentów Wydziału oraz przez pracowników naukowo-dydaktycznych. System pomocy materialnej co roku jest aktualizowany i dostosowywany do potrzeb studentów.

Ważnym narzędziem wspierania procesu dydaktycznego jest strona internetowa Wydziału oraz platforma USOSweb. Formy i zakres udostępnianej informacji są zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców i łatwe do odnalezienia – sprzyja temu czytelna konstrukcja strony internetowej zawierająca wyodrębnione strefy: kandydata, studenta i absolwenta. Na stronie WWW Wydziału uwzględnione są informacje dotyczące form i wymiarów wsparcia studentów w procesie uczenia się. Dotyczą one wymiaru organizacyjno-dydaktycznego, naukowego, materialnego, w zakresie indywidualnych potrzeb edukacyjnych studentów, rozwijania zainteresowań naukowych i artystycznych, inicjatyw studenckich, stypendiów, znalezienia pracy, nawiązaniu kontaktu z pracodawcami i innych.

Ważnym elementem zapewniającym publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji jest możliwość pobrania ze strony internetowej Wydziału określonych procedur i dokumentów zatwierdzonych przez Radę Wydziału. Wydział posiada kanał w serwisie YouTube oraz fanpage na Facebook`u w celach promocyjnych oraz pełniejszego wykorzystania możliwości Internetu do komunikowania się z kandydatami i studentami. Studenci i absolwenci Wydziału mają dostęp do informacji dotyczących możliwości dalszego kształcenia np. studiów podyplomowych, Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych UwB.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Opiece naukowo-dydaktycznej studentów pedagogiki, ich wspierania w rozwoju społecznym i zawodowym Wydział poświęca wiele uwagi. Opieka nad studentami sprawowana jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy zarówno na płaszczyźnie naukowo-dydaktycznej jak również organizacyjno-administracyjnej.

Realizacja rekomendacji WZJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak rekomendacji

6. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIEDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA

Monitorowanie mobilności studentów i doktorantów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji następuje według kryteriów zawartych w § 10 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Przedmiotem oceny i analizy jest:

- 1) funkcjonowanie wymiany studentów i doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów i doktorantów*

Studenci Wydziału Nauk o Edukacji UwB mają możliwość uczestniczenia w programie Mobilności Studentów (MOST) i programie Erasmus+. Z programu MOST w roku akademickim 2019/2020 skorzystał 1 student. W wymienionym okresie nikt nie przyjeżdżał na Wydział Nauk o Edukacji. Program ERASMUS+ jest międzynarodowym programem współpracy między uczelniami skierowanym do szkół wyższych, ich studentów, nauczycieli

akademickich i pracowników administracyjnych. Z Programu Erasmus+ w roku akademickim 2019/2020 skorzystało 4 studentów, 1 student przyjechał na Wydział.

Pracownicy Wydziału w ramach programu Erasmus+ brali udział w wyjazdach dydaktycznych (STA – 2 osoby) i szkoleniowych (STT – 1 osoba). Na uczelni partnerskie wyjechało 3 nauczycieli akademickich..

W roku akademickim 2019/2020 wymiana dotyczyła następujących uczelni:

STA (wyjazdy dydaktyczne)

- Grecja - University of Crete
- Niemcy, University of Applied Science, Potsdam,

STT (wyjazdy szkoleniowe)

- Hiszpania – University of Barcelona

2) *funkcjonowanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów i doktorantów (punktów i ocen)*

W ramach wymiany międzynarodowej na Wydziale Nauk o Edukacji funkcjonują zasady uznawania przedmiotów zaliczonych przez studentów w trakcie pobytu za granicą zatwierdzone przez Prodziekana ds. studiów stacjonarnych.

Od kilku lat dobrze sprawdza się wydziałowa procedura rozliczania studentów odbywających część studiów na uczelni partnerskiej (w ramach programu ERASMUS+ i innych umów dwustronnych z uczelniami partnerskimi). Opracowany jest wykaz przedmiotów składających się na ofertę dydaktyczną w jęz. angielskim. Na stronie internetowej uruchomiona jest zakładka: *ERASMUS+*, gdzie umieszczone są informacje o uczelniach partnerskich, zasadach i terminach rekrutacji do programu, informacje dla studentów przyjeżdżających (*Incoming Students*). Zostało uruchomienie forum, dzięki któremu studenci Wydziału mogą wymieniać się doświadczeniami z pobytu na uczelniach zagranicznych.

3) *wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów i doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć)*

Studenci, którzy zaliczyli pobyt w ramach programu Erasmus+ uczestniczą w procesie rekrutacji kandydatów na wyjazd na studia do uczelni zagranicznej. Podczas rozmowy

kwalifikacyjnej udzielają kandydatom praktycznych informacji i wskazówek dotyczących organizacji, przebiegu studiów, systemu kształcenia, warunków zaliczania przedmiotów a także życia studenckiego w wybranych uczelniach za granicą. Ich doświadczenia zdobyte podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach wykorzystywane są w przygotowywaniu oferty zajęć dla studentów zagranicznych.

4) opinie przekazane przez studentów i doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, życie studenckie, system nauczania, relacje student/doktorant - nauczyciel akademicki).

Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+ jest w stałym kontakcie ze studentami zagranicznymi przyjeżdżającymi na Wydział w ramach wymiany zagranicznej. Ich opinie są uwzględniane przy doskonaleniu systemu i procedur. Weryfikacji podlegają przedmioty oferowane tej grupie studentów. Podejmowane są również systematyczne działania zmierzające do zapewnienia odpowiednich warunków studentom przebywającym na Wydziale w ramach programów wymiany studenckiej.

Na stronie internetowej Wydziału funkcjonuje zakładka *Ex-Erasmus*, gdzie studenci przyjeżdżający na Wydział (m.in. z Chin, Hiszpanii, Portugalii), jak i wyjeżdżający na uczelnie partnerskie, dzielą się doświadczeniami ze zrealizowanych kursów w Polsce i za granicą. Często przyjmują one postać fotorelacji, przekazywania informacji dotyczących języka, kuchni, obyczajowości ale również merytorycznych kwestii dotyczących studiowania.

W roku akademickim 2019/2020 zrealizowano 7 badań ankietowych, w których uczestniczyli studenci biorący udział w wymianie międzynarodowej pomiędzy partnerskimi uczelniami, a Wydziałem Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku.

Tabela 20. Ocena wybranych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej

Jak oceniasz... (w skali 0-5 pkt.)	
...kontakt z koordynatorami programu wymiany studenckiej	3-5 pkt.
...zorganizowanie przyjazdu oraz wsparcie ze strony uczelni	3-5 pkt.
...warunki panujące w domu studenta	4-5 pkt.
...ocena pracy dziekanatu	3-5 pkt.
...wyposażenie laboratoriów (gdy dotyczy)	5 pkt.
... kontakt nauczyciela ze studentem	5 pkt.
...wybór przedmiotów	4-5 pkt.
...jakość prowadzonych zajęć	4-5 pkt.
... filie biblioteczne UwB	4-5 pkt.
... motywowanie nauczyciela do pracy	4-5 pkt.

Dokonana ewaluacja obejmowała warunki ogólne dotyczące Uczelni tj. organizację międzynarodowej wymiany studentów (m.in. kontakt z biurem, kontakt z wydziałowym koordynatorem, świadczona przez Uniwersytet pomoc), warunki zakwaterowania w akademiku oraz parametry dotyczące Wydziału. Wśród nich ocenie poddano pracę nauczycieli (m.in. motywacja do pracy, kontakt ze studentami, realizację zajęć zgodnie z rozkładem, jakość zajęć, przygotowanie nauczyciela do zajęć z uwzględnieniem wykorzystanych metod i środków oraz poziom język obcego). Wymienione parametry otrzymywały wysokie oceny – najczęściej 5. Również wysoko oceniona została infrastruktura Wydziału tj. wyposażenie sal dydaktycznych, biblioteka, funkcjonowanie bufetu. Najniższe noty (w skali 3-5) dotyczyły oceny pracy dziekanatu. Ankietowani studenci z Chin porównując UwB z macierzystymi uczelniami, wskazywali na mniej liczne grupy studentów na zajęciach na UwB. Podkreślono większą swobodę panującą zarówno na zajęciach jak i swobodniejszą atmosferę panującą na studiach ogółem.

Ankietowani studenci poleciliby swoim kolegom studiowanie na Uniwersytecie w Białymstoku. Wybrane wypowiedzi: „*Za każdym razem gdy o coś pytałam, otrzymywałam odpowiedź*”, „*Niektóre przedmioty były trudne do zrozumienia*”, „*Biblioteka powinna dysponować większą liczbą książek anglojęzycznych. Większość jest w języku polskim*”.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Realizowane jest monitorowanie mobilności studentów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Wypracowany system zaliczania osiągnięć studentów funkcjonuje właściwie. Pod

kątem poprawy jakości kształcenia wykorzystywane są doświadczenia zdobyte przez studentów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach oraz opinie na temat realizowanych na uczelni studiów przekazane przez studentów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych). Należy kontynuować wysiłki w zakresie szeroko rozumianego umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego. W miarę możliwości objęcie badaniami ankietowymi studentów realizujących program Erasmus+, MOST.

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Systematycznie udoskonalana jest wydziałowa procedura rozliczania studentów odbywających część studiów na uczelni partnerskiej w ramach programu Erasmus+ i innych umów dwustronnych z uczelniami partnerskimi. Na stronie internetowej Wydziału systematycznie aktualizowane są informacje dotyczące uczelni partnerskich oraz uczestnictwa w programach Erasmus+, MOST i innych. Zrealizowano ankiety ewaluacyjne (7 ankiet), które wypełnili studenci biorący udział w wymianie pomiędzy partnerskimi uczelniami, a Wydziałem Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku.

7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW

Uzyskanie opinii absolwentów uczelni o przebiegu odbytych studiów nastąpiło na podstawie § 12 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Odbywa się ono poprzez przeprowadzanie anonimowych badań ankietowych dotyczących programu nauczania, kadry dydaktycznej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektów edukacji. W badaniu uczestniczyło 131 (25,1%) absolwentów studiów (o 14,5% mniej niż w ubiegłym roku), którzy obronili pracę dyplomową, odebrali dyplom do końca września 2019 r. i wyrazili chęć udziału w badaniach.

Tabela 21. Ocena przydatności studiów
w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OGÓLNA PRZYDATNOŚCI STUDIÓW W WYMIARZE:	Bardzo dużym	Dużym	Średnim	Małym	Bardzo małym
znajomości zagadnień teoretycznych	21,4	48,9	26,7	2,3	0,7
umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów	6,1	27,5	42,0	17,6	6,8
zdolności do wykonywania zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów	15,3	31,3	38,2	11,5	3,7
umiejętności pracy zespołowej	26,7	48,1	19,1	4,6	1,5
umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	31,3	48,1	18,3	0,8	1,5
umiejętności samodzielnego doksztalcania się	25,2	39,7	30,5	3,1	1,5
wiedzy o świecie	5,3	35,9	45,0	9,9	3,9
możliwości realizacji własnych zainteresowań	8,4	32,1	37,4	13,7	8,4

Ukończone studia umożliwiły absolwentom w dużym lub bardzo dużym stopniu nabycie wielu umiejętności i zdolności. W ocenie badanych ukończone studia uposażyły ich przede wszystkim w umiejętności komunikacyjne z innymi ludźmi (79,4%), umiejętności pracy zespołowej (74,8%), również znajomości zagadnień teoretycznych (70,3%) oraz umiejętności samodzielnego doksztalcania się (64,9%). Nieco rzadziej badani absolwenci wskazywali na zdobycie zdolności do wykonywania konkretnych zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów (46,6%), uzyskanie wiedzy o świecie (41,2%), możliwości realizacji własnych zainteresowań (40,5%) oraz umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów (33,6%).

Tabela 22. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego
w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

POSZCZEGÓLNE ELEMENTY PROCESU DYDAKTYCZNEGO	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy
wykłady	14,5	51,1	29,8	1,5	1,5	1,6
ćwiczenia i konwersatoria	25,5	48,1	22,1	3,8	0,5	0,0
seminaria i proseminaria	52,7	34,4	6,9	3,0	3,0	0,0
przedmioty fakultatywne	12,2	35,9	18,3	4,6	2,3	26,7
lektoraty	29,0	34,4	22,1	6,9	3,3	3,3
warsztaty i laboratoria	20,6	42,0	16,0	2,3	0,8	16,3
praktyki i zajęcia poza Uczelnią	33,6	32,1	17,6	3,1	4,6	9,0
indywidualne konsultacje	19,1	54,2	6,9	0,0	2,3	17,5
organizacja studiów (rozkład zajęć itp.)	6,9	26,0	44,3	16,7	6,1	0,0

Zdecydowana większość badanych absolwentów najwyżej (bardzo dobrze i dobrze) oceniła seminaria i proseminaria (87,1%), ćwiczenia i konwersatoria (73,6%) oraz indywidualne konsultacje (73,3%). Średnie oceny uzyskały praktyki i zajęcia poza Uczelnią (65,7%), wykłady (65,6%), lektoraty (63,4%) oraz warsztaty i laboratoria (62,6%). Najniżej zostały ocenione przedmioty fakultatywne (48,1%) oraz organizacja studiów (rozkład zajęć itp.) (32,9%), zwłaszcza wśród absolwentów zaocznych. Absolwenci w swoich komentarzach wskazywali co należałoby zmienić w celu polepszenia jakości studiowania. Podobnie jak w poprzednich latach wskazywali przede wszystkim na potrzebę organizowania większej liczby zajęć praktycznych, które mogłyby być realizowane w ramach zajęć przewidzianych w programie studiów, a także planowanie zajęć bez tzw. „okienek” (dotyczy głównie studiów zaocznych).

Tabela 23. Ocena kompetencji pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB
w opinii absolwentów (w%)

POZIOM KOMPETENCJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH PRACOWNIKÓW UWb NA WYDZIALE NAUK O EDUKACJI	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysoki poziom profesjonalizmu	Zróżnicowany poziom profesjonalizmu	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu
wśród profesorów i doktorów habilitowanych	37,4	32,1	24,4	2,3	2,3
wśród doktorów	31,3	42,0	22,9	2,5	1,3
wśród magistrów	30,5	42,7	23,2	2,3	1,3
wśród pracowników dziekanatu	17,6	30,5	35,9	6,9	8,1
wśród pracowników sekretariat	20,6	31,3	35,9	7,3	4,9

Badani absolwenci wysoko ocenili poziom kompetencji pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB. W opinii badanych najwyższy poziom kompetencji (wysoki i raczej wysoki) charakteryzuje doktorów (74,3%), magistrów (73,2%), profesorów i doktorów habilitowanych (69,5%), oraz pracowników sekretariatu (51,9%) i dziekanatu (48,1%).

Tabela 24. Ocena ponownego wyboru kierunku studiów i uczelni
w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

PONOWNY WYBÓR KIERUNKU STUDIÓW I UCZELNI	
ten sam kierunek na UwB	56,7
inny kierunek na UwB	17,0
inny kierunek na innej uczelni	15,6
ten sam kierunek na innej uczelni	10,7

Większość badanych absolwentów (56,7%) ponownie wybrałoby ten sam kierunek na Uniwersytecie w Białymstoku jako miejsce swoich studiów.

Warto w tym miejscu nadmienić, że od 19 listopada 2013 działa na Wydziale Nauk o Edukacji UwB powołana przez Dziekana Rada Absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji. W

jej skład wchodzi znakomici absolwenci, którzy sprawują ważne funkcje w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym w Białymstoku i województwie (skład Rady Absolwentów: <http://pedagogika.uwb.edu.pl> – strefa absolwenta). Członkowie Rady Absolwentów wydają opinie m.in. nt. programu studiów, oferty studiów podyplomowych, miejsca odbywanych praktyk, programu praktyk zawodowych, sylwetki absolwenta, itp.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Absolwenci wysoko oceniają przydatność ukończonych studiów oraz poszczególne elementy procesu dydaktycznego, w którym uczestniczyli. W ocenie badanych ukończone studia uposażyły ich w ważne z punktu widzenia wykonywania profesji nauczyciela, pedagoga bądź pracownika socjalnego umiejętności: komunikacyjne z innymi ludźmi, umiejętności pracy zespołowej, również znajomości zagadnień teoretycznych oraz umiejętności samodzielnego dokształcania się. Świadczy to o tym, że Wydział prowadzi właściwe działania w kontekście jakości prowadzonych studiów. Tym niemniej jednak, należy podjąć starania mające na celu zrealizowanie (w miarę możliwości) zgłaszanych przez absolwentów postulatów dotyczących oferty przedmiotów fakultatywnych, rozkładu zajęć na studiach niestacjonarnych oraz organizowania większej liczby zajęć praktycznych. Należy również podjąć działania w celu zwiększenia udziału absolwentów w wypełnianiu ankiet ewaluacyjnych.

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Wysokie oceny absolwentów świadczą to o tym, że Wydział prowadzi właściwe działania w kontekście jakości prowadzonych studiów. Kontynuowane są prace nad doskonaleniem procesu planowania zajęć (rozkład) oraz dbałości o jakość relacji: student – pracownik dziekanatu. Określony wymiar godzin praktyk nie jest zależny od jednostek wydziałowych.

8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Wydział dostosowuje swoją koncepcję kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym do rynku pracy.

Pracownicy Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku współpracują z pracodawcami w ramach funkcjonowania Rad Programowych powołanych na kierunku

Pedagogika I i II stopnia i *Praca Socjalna* I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych. Na Wydziale funkcjonuje Rada Absolwentów, która de facto pełni rolę Rady Pracodawców. W jej skład wchodzi przedstawiciele m. in. instytucji oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, samorządowych. Wydział utrzymuje także kontakt z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez m.in. Biuro Karier.

Pracodawcy jako interesariusze zewnętrzni biorą bezpośredni lub pośredni udział w opiniowaniu koncepcji kształcenia oraz propozycji zmian w programie kształcenia. Poza tym interesariuszy zewnętrznych zaprasza się do współpracy w zakresie realizacji zajęć dydaktycznych, w pracach i projektach badawczych. Pracodawcy zapraszani są do konsultacji efektów uczenia się, programu studiów, koncepcji kształcenia, programu praktyk. W ramach wymiany doświadczeń oraz potrzeb rynku pracy postulują niejednokrotnie o wprowadzenie określonych treści kształcenia oraz przedmiotów, które umożliwią studentom nabycie określonych kompetencji (w tym również miękkich), jako pożądaných na rynku pracy. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przejawia się również w zakresie realizacji praktyk zawodowych – liczba, kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów z ramienia instytucji, umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Współpraca z Wydziałem Nauk o Edukacji niesie również wymierną korzyść dla otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez możliwość podniesienia kompetencji i uzupełnienia wykształcenia pracowników, a także pozyskanie nowych kadr z grona absolwentów, a nawet studentów. W rozmowach pracodawcy często podkreślają wysoki poziom przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu. Przekłada się to na zatrudnienie wielu absolwentów w zakładach pracy, prowadzonych przez współpracujących z Wydziałem pracodawców.

Uzyskiwane opinie pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów są w miarę możliwości uwzględniane w programach studiów. Pozwalają również na diagnozę aktualnych potrzeb rynku pracy i przyczyniają się do podniesienia poziomu przygotowania zawodowego przyszłych pracowników.

W roku akademickim 2019/2020 nie zostały przeprowadzone anonimowe badania ankietowe pozwalające na uzyskiwanie opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów.

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Wydział dostosowuje swoją koncepcję kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym do rynku pracy. Należy kontynuować działania w zakresie pozyskiwania opinii pracodawców o poziomie zatrudnionych przez nich absolwentów. Należy opracować i urzeczywistnić strategię badań ankietowych.

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Brak rekomendacji

9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW STUDIÓW

Z punktu widzenia współpracy z pracodawcami istotne znaczenie ma również działalność uczelnianego Biura Karier. We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest przez Biuro Karier analiza losów absolwentów kierunku dostarczająca informacji na temat przydatności na rynku pracy zakładanych efektów uczenia się. Rezultaty ankiet wskazują na ich wysoką przydatność i zgodność z wymaganiami rynku pracy. We współpracy z Biurem Karier UwB uzyskiwane są opinie pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów oraz karierach zawodowych absolwentów, które stanowią impuls do namysłu nad zmianami w programie studiów.

Biuro Karier publikuje roczne raporty dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców. Badania losów absolwentów stanowią sposób na zweryfikowanie tego, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie w Białymstoku przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy. Pomagają w ustaleniu stopnia teoretycznego oraz praktycznego przygotowania, a także wskazują elementy, które należy zmienić w celu ułatwienia startu zawodowego. Opracowania te stanowią ważne sugestie w udoskonalaniu oferty edukacyjnej.

Ostatnie Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019³ wskazują na to, że większość absolwentów UwB (70%) posiadała zatrudnienie.

Anonimowe kwestionariusze ankiet **wypełniło 111 absolwentów**(18% absolwentów): 96 absolwenci pedagogiki, 15 absolwenci pracy socjalnej. Ponad połowa badanych absolwentów (69%) stwierdziła, że wykonywana praca jest zgodna z profilem ukończonych studiów. Prawie połowa badanych (42%) nie miała większych problemów, aby równocześnie studiować i pracować. Większość badanych (69%) jest zdania, że ich praca jest zgodna z

³ „Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019. Raport z badań”, Białystok, styczeń-marzec 2020, autorstwa dr Szymona C. Czupryńskiego z Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku

profilem studiów. Ponad połowa badanych (58%) nie miała problemów ze znalezieniem pracy. Absolwenci Wydziału Nauk o Edukacji najczęściej znajdują pracę przeglądając oferty z Internetu, wysyłając lub zanosząc CV bezpośrednio do pracodawcy, czy szukając wśród znajomych. Pojawiające się trudności w poszukiwaniu pracy związane były najczęściej z brakiem ofert na lokalnym rynku pracy, brakiem doświadczenia, przekonaniem, że mam zawód, w którym trudno znaleźć pracę oraz nieatrakcyjnymi warunkami zatrudnienia.

Prawie połowa badanych (47%) jest zdania, że ukończone studia nie pomogły im w przygotowaniu praktycznym pomimo tego, że większość z nich (62%) pozytywnie ocenia czas praktyk. Prawie połowa badanych (44%) uważa, że studia przygotowały ich dobrze pod względem teoretycznym. Zaznaczyć jednak należy, że wysoki był wskaźnik odpowiedzi „ani przygotowały, ani nie przygotowały” – odpowiednio 35% i 41%. Prawie połowa respondentów (43%) twierdzi, że studia pomogły im w rozwinięciu umiejętności specjalistycznych. Najwyżej cenione są jednak umiejętności interpersonalne (64%). Co piąty badany (22%) jest zdania, że wykorzystuje w pracy umiejętności, które nabył podczas studiów. Co trzeci respondent (39%) twierdzi, że nabyte kompetencje nie przydają się na stanowisku, na którym pracują.

41% badanych uważa, że ukończone studia spełniły ich oczekiwania, zaś co czwarty badany (28%) ponownie wybrałby ten sam kierunek na UwB. Większość absolwentów (71%) planuje dalszą edukację po ukończeniu studiów. Preferowane kierunki to ukończenie studiów podyplomowych, udział w zawodowych, doszkalających lub specjalistycznych szkoleniach lub kursach, ukończenie studiów II stopnia lub studiów doktoranckich.

Interesujących informacji dostarcza również raport z badania losów absolwentów UwB rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów)⁴. W badaniach **wzięło udział 78 absolwentów** (18% absolwentów) Wydziału Pedagogiki I Psychologii (obecnie Nauk o Edukacji). Zdecydowana większość badanych ma pracę (91%). Większość badanych (73%) nie miała problemu ze znalezieniem pracy. Ponad połowa badanych (59%) ma pracę zgodną z profilem ukończonych studiów. Co trzeci badany (39%) wykorzystuje w pracy umiejętności nabyte podczas studiów. Połowa badanych (50%) stwierdziła, że ukończone studia spełniły ich oczekiwania. Na ponowne studiowanie tego samego kierunku na UwB zdecydowałoby się 37% badanych.

⁴ „Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów). Raport z badań”, Białystok, maj-czerwiec 2020, autorstwa dr Szymona C. Czupryńskiego z Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku

Wnioski (rekomendacje dla WZJK):

Realizowana jest współpraca z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UwB w zakresie Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku, którą należy kontynuować. Roczne raporty opracowywane przez Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów dostarczają wielu istotnych informacji ważnych w podejmowaniu działań zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia.

Aktualne raporty autorstwa dr Szymona C. Czupryńskiego z Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku „*Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2018/2019. Raport z badań*”, Białystok, styczeń-marzec 2020 oraz „*Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2016/2017 (3 lata po ukończeniu studiów). Raport z badań*”, Białystok, maj-czerwiec 2020, należy udostępnić Władzom Dziekańskim oraz zespołom monitorującym jakość kształcenia na Wydziału Nauk o Edukacji UwB.

Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Kontynuowana jest współpraca z Biurem Karier UwB w zakresie Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku.